

ที่ กค ๐๔๑๐.๓/ว ๗๓๖

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางการจัดทำรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ
สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเมืองพัทยา นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี
นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการจัดทำรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ
สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑ เล่ม

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๖๘ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐ
ที่มีใช้รัฐวิสาหกิจและทุนหมุนเวียนจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบาย
การบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด และมาตรา ๗๐ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดทำรายงานการเงิน
ประจำปีงบประมาณหรือรอบปีบัญชีอื่นใดตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลัง ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย
งบแสดงฐานะการเงินและงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินทั้งเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ
และเงินอื่นใด รวมถึงการก่อหนี้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหนึ่ง
ในหน่วยงานของรัฐสามารถจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามเกณฑ์คงค้างให้สอดคล้องกับมาตรฐาน
การบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ จึงได้กำหนดแนวทางการจัดทำรายงานการเงินตามมาตรฐาน
การบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายละเอียดปรากฏตาม
สิ่งที่ส่งมาด้วย อย่างไรก็ตาม การจัดทำรายงานการเงินสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ไม่ต้องแสดงข้อมูล
ของงวดก่อนเปรียบเทียบกับ เนื่องจากการจัดทำรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรฐาน
การบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐเป็นครั้งแรก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลด
แนวทางดังกล่าวได้ที่เว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง www.cgd.go.th

ขอแสดงความนับถือ

(นายประภาศ คงเอียด)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน

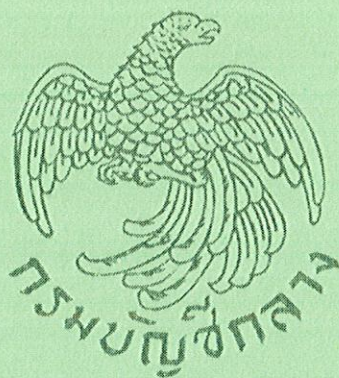
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กองบัญชีภาครัฐ

กลุ่มงานระบบบัญชีภาครัฐ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๔๐๗ - ๑๐

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๔๑๑

แนวทางการจัดทำรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ
และนโยบายการบัญชีภาครัฐสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กองบัญชีภาครัฐ
กลุ่มงานระบบบัญชีภาครัฐ

แนวทางการจัดทำรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ
และนโยบายการบัญชีภาครัฐสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เอกสารนี้ ขอสงวนสิทธิ์ไว้ตามกฎหมาย ห้ามมิให้นำไปเพื่อตีพิมพ์เป็นหนังสือ นิตยสาร
เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ใด ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมบัญชีกลาง

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	
ความเป็นมา	๑
วัตถุประสงค์	๒
ขอบเขต	๒
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๒
บทที่ ๒ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ	
หลักการและนโยบายการบัญชีภาครัฐ	๓
มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ	๓
นโยบายการบัญชีภาครัฐ	๕
บทที่ ๓ แนวทางการเตรียมข้อมูลสินทรัพย์ถาวร	
การบัญชีสินทรัพย์ถาวร	๖
หลักการทางบัญชีสินทรัพย์	๗
การจัดประเภทสินทรัพย์	๘
ตารางการจัดประเภทสินทรัพย์	๙
วิธีการตีราคาสินทรัพย์	๑๔
ตารางการกำหนดอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์	๑๗
ขั้นตอนการตีราคาสินทรัพย์	๑๙
การรายงานสินทรัพย์	๒๐
แบบรายงานสินทรัพย์	๒๑
การบันทึกบัญชี	๓๔
บทที่ ๔ แนวทางการเตรียมข้อมูลวัสดุคงเหลือ	
การบัญชีวัสดุคงเหลือ	๓๗
หลักการทางบัญชีวัสดุคงเหลือ	๓๗
การคำนวณราคาวัสดุคงเหลือ	๓๗
การรายงานวัสดุคงเหลือ	๓๙
แบบรายงานวัสดุคงเหลือ	๓๙
การบันทึกบัญชี	๔๒

สารบัญ

หน้า

บทที่ ๕ แนวทางการเตรียมข้อมูลสินค้าคงเหลือ

การบัญชีสินค้าคงเหลือ	๔๓
หลักการทางบัญชีสินค้าคงเหลือ	๔๓
การคำนวณราคาสินค้าคงเหลือ	๔๔
การรายงานสินค้าคงเหลือ	๔๖
แบบรายงานสินค้าคงเหลือ	๔๖
การบันทึกบัญชี	๔๙

บทที่ ๖ แนวทางการจัดทำรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ และนโยบายการบัญชีภาครัฐ

รายงานการเงิน	๕๑
มาตรฐานการบัญชีภาครัฐที่เกี่ยวกับการจัดทำรายงานการเงิน	๕๑
แนวทางการจัดทำรายงานการเงิน	๕๒
หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำรายงานการเงินประจำปี	๕๓
ข้อมูลหลักที่แสดงในแต่ละองค์ประกอบของรายงานการเงิน	๕๔

ภาคผนวก

ภาคผนวก ๑ หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๑๐.๓/ว ๕๖๗ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑
เรื่อง คู่มือการจัดทำรายงานสำรวจสินทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เพื่อการจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบาย
การบัญชีภาครัฐ

ภาคผนวก ๒ ตัวอย่างรายงานสินทรัพย์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ภาคผนวก ๓ ตัวอย่างรายงานสินทรัพย์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ภาคผนวก ๔ ตัวอย่างรายงานวัสดุคงเหลือ

ภาคผนวก ๕ ตัวอย่างรายงานสินค้าคงเหลือ

ภาคผนวก ๖ หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๑๐.๒/ว ๔๗๙ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๓
เรื่อง รูปแบบการนำเสนอรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐ

บทที่ ๑ บทนำ

ความเป็นมา

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๖๘ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐที่มีใช้รัฐวิสาหกิจและทุนหมุนเวียนจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ และนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด และมาตรา ๗๐ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดทำรายงานการเงินประจำปีงบประมาณหรือรอบปีบัญชีอื่นใดตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลัง ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงินและงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินทั้งเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ และเงินอื่นใด รวมถึงการก่อหนี้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหนึ่งในหน่วยงานของรัฐที่ต้องจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ โดยกระทรวงการคลังได้ออกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีสินทรัพย์ที่เป็นสินทรัพย์ถาวรทั้งที่มีตัวตนและไม่มีตัวตน วัสดุคงเหลือ และสินค้าคงเหลือ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องสำรวจและรวบรวมข้อมูลสินทรัพย์ตามรายการดังกล่าวเพื่อใช้ประกอบการจัดทำบัญชีและรายงานการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ

ดังนั้น กรมบัญชีกลางจึงได้กำหนดแนวทางการจัดทำรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมีการวางแผนสำรวจเพื่อรวบรวมข้อมูลสินทรัพย์ถาวร วัสดุคงเหลือ และสินค้าคงเหลือให้มีความครบถ้วนตามขั้นตอนดังนี้

๑. การวางแผน

การวางแผนเพื่อรวบรวมสินทรัพย์ถาวร วัสดุคงเหลือ และสินค้าคงเหลือ ที่มีอยู่กระจายมาให้ครบถ้วน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ข้อมูลที่ครอบคลุมสินทรัพย์ถาวร วัสดุคงเหลือ และสินค้าคงเหลือทุกประเภท โดยอาจกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน และหน่วยงานภายใต้สังกัดที่ควบคุมดูแลสินทรัพย์นั้นให้ชัดเจน

๒. การดำเนินการขณะรวบรวมข้อมูล

การกำหนดสัญลักษณ์ของสินทรัพย์ถาวร วัสดุ และสินค้าที่ผ่านการสำรวจแล้ว เพื่อลดปัญหาและความคลาดเคลื่อนของการตรวจนับซ้ำในการสำรวจเพื่อรวบรวมข้อมูล และมีการตรวจสอบสภาพของสินทรัพย์ถาวร วัสดุ และสินค้า ว่ามีสภาพสมบูรณ์ ไม่ชำรุด ไม่เสียหาย ไม่หมดอายุหรือเสื่อมสภาพ แต่หากผลการตรวจสอบสภาพสินทรัพย์ถาวร วัสดุ และสินค้าไม่เป็นไปตามข้างต้นให้คัดแยกออกมาเพื่อดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อไป สำหรับสินค้าคงเหลือที่อยู่ในกระบวนการผลิต ได้แก่ วัตถุดิบ งานระหว่างทำ และสินค้าสำเร็จรูป องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีการตรวจนับให้ครบทุกกระบวนการผลิต

๓. การกระทบยอดผลต่าง

หากพบผลต่างของการสำรวจเพื่อรวบรวมข้อมูลสินทรัพย์ถาวร วัสดุ สินค้า เช่น สินทรัพย์ถาวร วัสดุ หรือสินค้านี้มีตัวตนอยู่จริงแต่ไม่มีข้อมูลในทะเบียนคุม หรือมีข้อมูลในทะเบียนคุม แต่สินทรัพย์ถาวร วัสดุ หรือสินค้าไม่มีตัวตนอยู่จริง ซึ่งอาจเกิดจากการสำรวจคลาดเคลื่อน การบันทึกทะเบียนคุมไม่ถูกต้อง หรือสินทรัพย์ถาวร วัสดุ สินค้าสูญหาย เมื่อหาสาเหตุได้แล้ว กรณีสินทรัพย์ถาวร วัสดุ หรือสินค้าเกิดการสูญหาย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการตามกฎหมาย หรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางการจัดทำรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ

๒. เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางสำรวจและรวบรวมข้อมูลรายการสินทรัพย์ถาวร วัสดุคงเหลือ และสินค้าคงเหลือที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอยู่ให้มีความครบถ้วน

๓. เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีข้อมูลรายการสินทรัพย์ถาวร วัสดุคงเหลือ และสินค้าคงเหลือที่สามารถแสดงรายการและมูลค่าเพื่อใช้ในการจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามเกณฑ์คงค้างให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

ขอบเขต

แนวทางการจัดทำรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มุ่งเน้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามเกณฑ์คงค้างให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ โดยมีแนวทางในการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ถาวรทั้งที่มีตัวตนและไม่มีตัวตน วัสดุคงเหลือ และสินค้าคงเหลือ เพื่อใช้ประกอบการจัดทำรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแนวทางที่กำหนด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีข้อมูลสินทรัพย์ถาวร วัสดุคงเหลือ และสินค้าคงเหลือเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ สามารถนำข้อมูลมาประกอบ การตัดสินใจเพื่อการบริหารงาน และจัดสรรทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

๒. การจัดทำบัญชีและรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความครบถ้วน ถูกต้อง เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ สะท้อนถึงประสิทธิภาพของการบริหารงานภายใต้หลักธรรมาภิบาลที่แสดงถึงความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

๓. กรมบัญชีกลางมีข้อมูลรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ครบถ้วน ถูกต้อง เพื่อนำมาจัดทำรายงานการเงินรวมภาครัฐให้มีความน่าเชื่อถือ สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ วางแผน และกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๔. รัฐบาลมีข้อมูลที่แสดงการใช้จ่ายเงินภาษีของประชาชนอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด จากการเบิกจ่ายเงินผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บทที่ ๒

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหนึ่งในหน่วยงานของรัฐที่ต้องจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ โดยกระทรวงการคลังได้ออกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ และมาตรฐานการบัญชีภาครัฐที่เกี่ยวกับการบัญชีรายได้ ซึ่งในปัจจุบันประกอบด้วย หลักการและนโยบายการบัญชีภาครัฐ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ จำนวน ๑๑ ฉบับ และนโยบายการบัญชีภาครัฐ จำนวน ๒ เรื่อง โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

หลักการและนโยบายการบัญชีภาครัฐ

กำหนดให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นแนวทางในการกำหนดระบบบัญชี และจัดทำรายงานการเงินตามเกณฑ์คงค้างได้อย่างถูกต้องเหมาะสม อันได้แก่ หลักการบัญชีทั่วไปของหน่วยงานที่เสนอรายงานและการจัดทำรายงานการเงิน ลักษณะเชิงคุณภาพของรายงานการเงิน หลักการ นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่าย

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ

๑. มาตรฐานการบัญชีภาครัฐที่เกี่ยวกับการบัญชีรายได้

๑.๑ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๙ เรื่อง รายได้จากรายการแลกเปลี่ยน

กำหนดให้รายได้จากรายการแลกเปลี่ยนเป็นรายได้ที่เกิดจากหน่วยงานได้รับสินทรัพย์ และให้สิ่งตอบแทนที่มีมูลค่าใกล้เคียงกันโดยตรงกับหน่วยงานอื่นหรือบุคคลอื่นเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยน ได้แก่ รายได้จากการให้บริการ รายได้จากการขายสินค้า รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล

๑.๒ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๒๓ เรื่อง รายได้จากรายการไม่แลกเปลี่ยน

กำหนดให้รายได้จากรายการไม่แลกเปลี่ยนเป็นรายได้ที่เกิดจากหน่วยงานอาจได้รับสิ่งที่มีมูลค่าจากหน่วยงานอื่นหรือบุคคลอื่น แต่ไม่ได้ให้สิ่งตอบแทนที่มีมูลค่าใกล้เคียงกันเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยน เช่น รายได้ภาษี เงินอุดหนุน ค่าปรับ เงินบริจาค เป็นต้น

๒. มาตรฐานการบัญชีภาครัฐที่เกี่ยวกับการจัดทำรายงานการเงิน

๒.๑ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๑ เรื่อง การนำเสนอรายงานการเงิน

กำหนดเกณฑ์การนำเสนอรายงานการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อให้มั่นใจว่ารายงานการเงินจะสามารถเปรียบเทียบได้กับรายงานการเงินในงวดก่อน ๆ ของหน่วยงานและรายงานการเงินของหน่วยงานอื่น โดยครอบคลุมถึงข้อกำหนดโดยรวมของการนำเสนอรายงานการเงิน เช่น ความสม่ำเสมอในการนำเสนอ ความมีสาระสำคัญ การหักกลบ เป็นต้น แนวปฏิบัติเกี่ยวกับโครงสร้างและข้อกำหนดขั้นต่ำสำหรับเนื้อหาที่ต้องแสดงในรายงานการเงินภายใต้หลักการบัญชีเกณฑ์คงค้าง เช่น ความแตกต่างระหว่างรายการหมุนเวียนและรายการไม่หมุนเวียน ข้อมูลที่ต้องนำเสนอในงบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงิน เป็นต้น

**๒.๒ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๓ เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลง
ประมาณการทางบัญชี และข้อผิดพลาด**

กำหนดหลักเกณฑ์ในการเลือกและการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี รวมถึงวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี เช่น การเปลี่ยนวิธีการคำนวณราคาสินค้าคงเหลือ การเปลี่ยนวิธีการคำนวณค่าเสื่อมราคา เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี เช่น การเปลี่ยนอายุการใช้งานของสินทรัพย์ การเปลี่ยนร้อยละการคำนวณหนี้สงสัยจะสูญ เป็นต้น และการแก้ไขข้อผิดพลาด เพื่อให้รายงานการเงินของหน่วยงานมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และมีความน่าเชื่อถือ และเพื่อให้ผู้ใช้รายงานการเงินสามารถเปรียบเทียบรายงานการเงินสำหรับงวดต่าง ๆ ของหน่วยงานเดียวกัน และเปรียบเทียบรายงานการเงินระหว่างหน่วยงานได้ดียิ่งขึ้น

๒.๓ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๑๔ เรื่อง เหตุการณ์ภายหลังวันที่ในรายงาน

กำหนดว่าเหตุการณ์ภายหลังวันที่ในรายงานใดที่หน่วยงานต้องนำมาปรับปรุงรายการในรายงานการเงิน เช่น การพบการทุจริตหรือข้อผิดพลาดที่แสดงให้เห็นว่ารายงานการเงินไม่ถูกต้อง การที่ศาลมีคำพิพากษาสิ้นสุดภายหลังวันที่ในรายงาน ซึ่งเป็นการยืนยันว่าหน่วยงานมีภาระผูกพันในปัจจุบัน ณ วันที่ในรายงาน เป็นต้น และกำหนดให้หน่วยงานต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับวันที่ได้รับอนุมัติให้ออกรายงานการเงินและเหตุการณ์ภายหลังวันที่ในรายงาน เช่น การที่อาคารไฟไหม้และสินทรัพย์เสียหายภายหลังวันที่ในรายงาน การมีคดีความเกิดขึ้นภายหลังวันที่ในรายงาน เป็นต้น

๓. มาตรฐานการบัญชีภาครัฐที่เกี่ยวกับการบัญชีสินทรัพย์

๓.๑ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๑๓ เรื่อง สัญญาเช่า

กำหนดนโยบายการบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เหมาะสมทั้งผู้เช่าและผู้ให้เช่า เพื่อนำไปปฏิบัติกับสัญญาเช่า โดยสัญญาเช่ามี ๒ รูปแบบ ได้แก่

๓.๑.๑ สัญญาเช่าการเงิน เป็นสัญญาเช่าที่โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดที่ผู้เป็นเจ้าของพึงได้รับจากสินทรัพย์ไปให้แก่ผู้เช่าไม่ว่าในที่สุดการโอนกรรมสิทธิ์จะเกิดขึ้นหรือไม่ก็ตาม เช่น การเช่ายานพาหนะ (ระยะเวลาของสัญญาเช่าครอบคลุมอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจส่วนใหญ่ของสินทรัพย์) เป็นต้น

๓.๑.๒ สัญญาเช่าดำเนินงาน เป็นสัญญาเช่าที่ไม่ได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดที่ผู้เป็นเจ้าของพึงได้รับจากสินทรัพย์ไปให้แก่ผู้เช่า เช่น การเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร เป็นต้น ทั้งนี้ สัญญาเช่าในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีสินทรัพย์จะมีเฉพาะสัญญาเช่าการเงิน

๓.๒ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๑๖ เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

กำหนดให้อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน เป็นอสังหาริมทรัพย์ที่ครอบครองเพื่อหาประโยชน์จากรายได้ค่าเช่า หรือจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าสินทรัพย์ ไม่ได้มีไว้เพื่อใช้ในการผลิตหรือจัดหาสินค้าหรือให้บริการ หรือใช้ในการบริหารงานของหน่วยงานหรือขายตามปกติของธุรกิจ ตัวอย่างอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น ตลาด อาคารพาณิชย์ เป็นต้น

๓.๓ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๑๗ เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

กำหนดให้ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เป็นสินทรัพย์ที่มีตัวตนที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการผลิต ในการจำหน่ายสินค้าหรือให้บริการ เพื่อให้เช่า หรือเพื่อใช้ในการบริหารงาน โดยคาดว่าจะใช้ประโยชน์มากกว่าหนึ่งรอบระยะเวลา

๓.๔ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๓๑ เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

กำหนดให้สินทรัพย์ที่ไม่เป็นตัวเงินที่สามารถระบุได้และไม่มีลักษณะทางกายภาพเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตน เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ เป็นต้น

๔. มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๕ เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม

กำหนดวิธีปฏิบัติทางบัญชีสำหรับต้นทุนการกู้ยืม ซึ่งโดยทั่วไปกำหนดให้ต้นทุนการกู้ยืมต้องถือเป็นค่าใช้จ่ายทันทีที่เกิดขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังอนุญาตแนวทางที่อาจเลือกปฏิบัติสำหรับต้นทุนการกู้ยืมที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้มา การก่อสร้าง หรือการผลิต นำมารวมเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไข เช่น การกู้เงินมาเพื่อสร้างอาคารหน่วยงานสามารถนำดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นระหว่างการก่อสร้างอาคารมารวมเป็นต้นทุนของอาคารได้ เป็นต้น

๕. มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับที่ ๑๒ เรื่อง สินค้าคงเหลือ

กำหนดให้สินค้าคงเหลือถือเป็นสินทรัพย์ประเภทสินทรัพย์หมุนเวียนที่หน่วยงานมีไว้เพื่อขาย จำหน่าย จ่าย แจก ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างกัน ซึ่งอยู่ในรูปแบบของ วัตถุดิบ สินค้าระหว่างผลิต และสินค้าสำเร็จรูป เช่น หนังสือหรือตำราที่หน่วยงานผลิตอยู่ในสภาพพร้อมจำหน่าย ถุงยังชีพ หน้ากากอนามัย น้ำยาฆ่าเชื้อโรค ยารักษาโรคที่หน่วยงานได้รับหรือซื้อไว้สำหรับแจกจ่าย ประชาชน ฯลฯ

นโยบายการบัญชีภาครัฐ

๑. นโยบายการบัญชีภาครัฐ เรื่อง เงินลงทุน

กำหนดวิธีปฏิบัติทางบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้ ซึ่งหมายถึง เงินลงทุนในตราสารที่แสดงว่าผู้ออกตราสารมีภาระผูกพันทั้งทางตรงและทางอ้อมที่จะต้องจ่ายเงินสดหรือสินทรัพย์อื่นให้แก่ผู้ถือตราสารตามจำนวนและเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้ และเงินลงทุนในตราสารทุน หมายถึง เงินลงทุนในตราสารที่แสดงว่าผู้ถือตราสารมีความเป็นเจ้าของในบางส่วนได้เสียในสินทรัพย์ที่เหลืออยู่ของกิจการ ไม่ว่าเงินลงทุนนั้นจะเป็น (๑) เงินลงทุนระยะสั้น ซึ่งเป็นเงินลงทุนที่หน่วยงานตั้งใจจะถือไว้ไม่เกิน ๑ ปี นับตั้งแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาการรายงาน (๒) เงินลงทุนระยะยาวเป็นเงินลงทุนประเภทที่หน่วยงานตั้งใจจะถือไว้เกิน ๑ ปี นับตั้งแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาการรายงาน (๓) เงินลงทุนในความต้องการของตลาดเป็นเงินลงทุนที่มีการซื้อขายในตลาดซื้อขายคล่อง เช่น ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือตลาดหลักทรัพย์อื่นที่ทำการเผยแพร่ราคาต่อสาธารณชน หรือ (๔) เงินลงทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดจะจัดประเภทรายการเป็นเงินลงทุนทั่วไปเฉพาะรายการที่หน่วยงานมีการตกลง หรือเจรจาถึงขั้นตกลงซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนตราสารดังกล่าวกับบุคคลหรือกิจการ

๒. นโยบายการบัญชีภาครัฐ เรื่อง บัตรภาษี

กำหนดการปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับบัตรภาษีในประเด็นหลักเกี่ยวกับการรับรู้รายการที่เกิดจากบัตรภาษี ได้แก่ หนี้สินที่เกิดขึ้นจากการออกบัตรภาษี การรับและนำส่งบัตรภาษี รายได้แผ่นดินจากการรับชำระค่าภาษีอากร และเงินฝากเงินชดเชยเพื่อการส่งออก

บทที่ ๓ แนวทางการเตรียมข้อมูลสินทรัพย์ถาวร

สืบเนื่องจากกรมบัญชีกลางได้กำหนดคู่มือการจัดทำรายงานสำรวจสินทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๑๐.๗/ว ๕๖๗ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการเตรียมความพร้อมเป็นการล่วงหน้าเนื่องจากสินทรัพย์ประเภทที่ใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการ ตามบทบาทภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีเป็นจำนวนมาก ซึ่งจะต้องนำมาจัดทำบัญชีและรายงานการเงินให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวบรวมข้อมูลสินทรัพย์ในแบบรายงานสินทรัพย์ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ ประกอบด้วย รายงานแสดงมูลค่ารวมของสินทรัพย์และค่าเสื่อมราคาสะสมตามประเภทสินทรัพย์ (แบบ อปท. - สท. ๑) รายงานสำรวจสินทรัพย์ทางบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แบบ อปท. - สท. ๒) และรายงานสำรวจสินทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แบบ อปท. - สท. ๓)

ดังนั้น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการเตรียมข้อมูลสินทรัพย์ถาวรและสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐได้ จึงจำเป็นต้องดำเนินการสำรวจและรวบรวมข้อมูลสินทรัพย์อย่างต่อเนื่องจากรายงานสินทรัพย์ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ จนถึง ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ เพื่อใช้ในการจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

การบัญชีสินทรัพย์ถาวร

สินทรัพย์ถาวรในหลักการและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้กำหนดคำนิยาม “สินทรัพย์ถาวร” หมายถึง สินทรัพย์อันมีลักษณะคงทนที่ใช้ในการดำเนินงานและใช้ได้นานกว่าหนึ่งรอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติ มิได้มีไว้เพื่อขาย

ซึ่งมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐตามประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าวมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ถาวร ประกอบด้วย สินทรัพย์ถาวรที่มีตัวตน และสินทรัพย์ถาวรที่ไม่มีตัวตน โดยมีมาตรฐานการบัญชีภาครัฐที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๔ ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ ๑๓ เรื่อง สัญญาเช่า ฉบับที่ ๑๖ เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ฉบับที่ ๑๗ เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และฉบับที่ ๓๑ เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ดังนี้

๑. มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๑๓ เรื่อง สัญญาเช่า

กำหนดนโยบายการบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เหมาะสมทั้งผู้เช่าและผู้ให้เช่า เพื่อนำไปปฏิบัติกับสัญญาเช่า โดยสัญญาเช่ามี ๒ รูปแบบ ได้แก่

๑.๑ สัญญาเช่าการเงิน เป็นสัญญาเช่าที่โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนทั้งหมด หรือเกือบทั้งหมดที่ผู้เป็นเจ้าของพึงได้รับจากสินทรัพย์ไปให้แก่ผู้เช่าไม่ว่าในที่สุดการโอนกรรมสิทธิ์ จะเกิดขึ้นหรือไม่ก็ตาม เช่น การเช่ายานพาหนะ (ระยะเวลาของสัญญาเช่าครอบคลุมอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจส่วนใหญ่ของสินทรัพย์) เป็นต้น

๑.๒ สัญญาเช่าดำเนินงาน เป็นสัญญาที่ไม่ได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนทั้งหมด หรือเกือบทั้งหมดที่ผู้เป็นเจ้าของพึงได้รับจากสินทรัพย์ไปให้แก่ผู้เช่า เช่น การเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร เป็นต้น ทั้งนี้ สัญญาเช่าในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีสินทรัพย์จะมีเฉพาะสัญญาเช่าการเงิน

๒. มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๑๖ เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

กำหนดให้อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน เป็นอสังหาริมทรัพย์ที่ครอบครองเพื่อหาประโยชน์จากรายได้ค่าเช่า หรือจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าสินทรัพย์ ไม่ได้มีไว้เพื่อใช้ในการผลิตหรือจัดหาสินค้าหรือให้บริการ หรือใช้ในการบริหารงานของหน่วยงานหรือขายตามปกติของธุรกิจ ตัวอย่างอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น ตลาด อาคารพาณิชย์ เป็นต้น

๓. มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๑๗ เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

กำหนดให้ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เป็นสินทรัพย์ที่มีตัวตนที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการผลิต ในการจำหน่ายสินค้าหรือให้บริการ เพื่อให้เช่า หรือเพื่อใช้ในการบริหารงาน โดยคาดว่าจะใช้ประโยชน์มากกว่าหนึ่งรอบระยะเวลา

๔. มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๓๑ เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

กำหนดให้สินทรัพย์ที่ไม่เป็นตัวเงินที่สามารถระบุได้และไม่มีลักษณะทางกายภาพ เป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตน เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ เป็นต้น

หลักการทางบัญชีสินทรัพย์

สินทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะเตรียมการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ประกอบด้วยสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ แบ่งออกเป็น ๓ ลักษณะ ดังนี้

๑. สินทรัพย์ประเภทที่ดิน ให้แสดงรายการที่ดินในรายงานสำรวจสินทรัพย์ทางบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แบบ อบท. - สท. ๒) และแสดงรายการสรุปสินทรัพย์ภาพรวมในรายงานแสดงมูลค่ารวมของสินทรัพย์และค่าเสื่อมราคาสะสมตามประเภทสินทรัพย์ (แบบ อบท. - สท. ๑)

๒. สินทรัพย์ประเภทอาคารและสิ่งปลูกสร้าง ที่มีราคาที่ซื้อหรือได้มามูลค่าขั้นต่ำตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป และยังไม่หมดอายุการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ ในส่วนของประเภทครุภัณฑ์ที่ซื้อหรือได้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นมา และมีมูลค่าขั้นต่ำตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป เพื่อลดภาระให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้แสดงรายการสินทรัพย์ถาวรดังกล่าวในรายงานสำรวจสินทรัพย์ทางบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แบบ อบท. - สท. ๒) และแสดงรายการสรุปสินทรัพย์ภาพรวมในรายงานแสดงมูลค่ารวมของสินทรัพย์และค่าเสื่อมราคาสะสมตามประเภทสินทรัพย์ (แบบ อบท. - สท. ๑)

๓. สินทรัพย์ประเภทอาคาร/สิ่งปลูกสร้างและอุปกรณ์ที่มีมูลค่าต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท หรือสินทรัพย์หมดอายุการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว หรือครุภัณฑ์ที่ซื้อหรือได้มาก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยให้แสดงรายการสินทรัพย์ถาวรดังกล่าวในรายงานสำรวจสินทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แบบ อบท. - สท. ๓)

การจัดประเภทสินทรัพย์

รายการสินทรัพย์แต่ละรายการจะเป็นสินทรัพย์ประเภทใดให้พิจารณาจำแนกการจัดหมวดหมู่ และวัตถุประสงค์ของการใช้งานสินทรัพย์เป็นหลักพื้นฐานประกอบการจัดประเภทสินทรัพย์นั้น ๆ โดยมีหลักในการพิจารณาดังนี้

๑. สินทรัพย์ที่ต้องใช้งานร่วมกัน เป็นส่วนประกอบของสินทรัพย์เพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ลิฟต์ที่ได้มาพร้อมกับการสร้างอาคาร ระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ ของอาคาร ให้รับรู้เป็นสินทรัพย์ย่อยของอาคาร เป็นต้น

๒. กรณีมีครุภัณฑ์ติดมากับอาคาร ที่สามารถเคลื่อนย้าย และนำไปใช้งานที่อื่นได้ตามปกติ ให้รับรู้เป็นสินทรัพย์ตามประเภทของสินทรัพย์นั้น ๆ เช่น เครื่องปรับอากาศ พัดลมระบายอากาศ ไฟฉุกเฉิน เป็นต้น เนื่องจากครุภัณฑ์ดังกล่าวไม่ถือเป็นสินทรัพย์ที่ต้องใช้งานประกอบกับตัวอาคารที่เป็นส่วนหนึ่งของอาคาร โดยให้จำแนกหมวดตามประเภทของสินทรัพย์ เช่น เครื่องปรับอากาศ พัดลมระบายอากาศ ให้รับรู้เป็นครุภัณฑ์ในหมวดครุภัณฑ์สำนักงาน สำหรับไฟฉุกเฉินให้รับรู้เป็นครุภัณฑ์ในหมวดครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ เป็นต้น

ตารางการจัดประเภทสินทรัพย์

ลำดับ	ประเภทสินทรัพย์	คำอธิบาย
๑.	ที่ดิน	
	๑.๑ ที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์	ที่ดินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีกรรมสิทธิ์
๒.	อาคาร	
	๒.๑ อาคารสำนักงาน	อาคารโครงสร้างถาวรเพื่อใช้เป็นสำนักงานในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งรายจ่ายเพื่อยืดอายุการใช้งานของอาคารหรือดัดแปลงต่อเติมให้ประสิทธิภาพการทำงานดีขึ้นกว่าเดิม
	๒.๒ อาคารเพื่อการพักอาศัย	อาคารโครงสร้างถาวรเพื่อการพักอาศัย รวมทั้งรายจ่ายเพื่อยืดอายุการใช้งานของอาคารหรือดัดแปลงต่อเติมให้ประสิทธิภาพการทำงานดีขึ้นกว่าเดิม
	๒.๓ อาคารเพื่อประโยชน์อื่น	อาคารโครงสร้างถาวรเพื่อประโยชน์อื่น ๆ นอกเหนือจากอาคารสำนักงานและอาคารเพื่อการพักอาศัย เช่น โรงงาน คลังสินค้า เป็นต้น รวมทั้งรายจ่ายเพื่อยืดอายุการใช้งานของอาคารหรือดัดแปลงต่อเติมให้ประสิทธิภาพการทำงานดีขึ้นกว่าเดิม
	๒.๔ ส่วนปรับปรุงอาคาร	รายจ่ายที่เกิดจากการปรับปรุงอาคารที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเช่า และอาคารที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับอนุญาตให้ใช้โดยไม่เสียค่าเช่า เช่น รายจ่ายเพื่อดัดแปลงหรือตกแต่งอาคาร ทั้งการกันห้อง ปรับปรุงห้องใหม่ ติดตั้งครุภัณฑ์แบบ Build in บู๊พื้นอาคารใหม่ เดินงานระบบไฟฟ้า ระบบประปา ระบบปรับอากาศ เป็นต้น
๓.	สิ่งปลูกสร้าง	
	๓.๑ สิ่งปลูกสร้าง	สิ่งปลูกสร้างที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของอาคาร แต่สร้างขึ้นมาในบริเวณเดียวกันกับอาคาร เช่น ศาลา เสาธง โรงรถ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ โรงเพาะชำ รั้ว เป็นต้น รวมถึงรายจ่ายเพื่อดัดแปลงต่อเติมหรือปรับปรุงสิ่งปลูกสร้างให้ประสิทธิภาพการทำงานดีขึ้นกว่าเดิม

ลำดับ	ประเภทสินทรัพย์	คำอธิบาย
๔.	ครุภัณฑ์	
	๔.๑ ครุภัณฑ์สำนักงาน	อุปกรณ์ที่ใช้ในสำนักงาน เช่น โต๊ะทำงาน เก้าอี้ทำงาน โต๊ะประชุม ตู้เก็บเอกสาร เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องปรับอากาศ เครื่องฟอกอากาศ พัดลมระบายอากาศ กล้องวงจรปิด ตู้รับภัย ตู้เหล็ก ตู้ไม้ โต๊ะหมู่บูชา ชุดรับแขก เครื่องโทรสาร เป็นต้น
	๔.๒ ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	อุปกรณ์และยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งหรือใช้ในการดำเนินงาน ทั้งที่ใช้สำหรับเคลื่อนย้ายวัตถุสิ่งของหรือคน เช่น รถยนต์ รถบรรทุก รถจักรยานยนต์ เรือ เครื่องบิน เป็นต้น
	๔.๓ ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ	อุปกรณ์เกี่ยวกับการผลิตและควบคุมกระแสไฟฟ้า และเกี่ยวกับการรับ - ส่งคลื่นวิทยุ เพื่อการติดต่อสื่อสาร เช่น เครื่องกำเนิดไฟฟ้า หม้อแปลงไฟฟ้า เครื่องรับส่งวิทยุ เป็นต้น
	๔.๔ ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	ครุภัณฑ์ใช้เพื่อการอบรม ถ่ายทอด ประชาสัมพันธ์ โฆษณา เช่น กล้องถ่ายรูป กล้องถ่ายวิดีโอ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ จอรับภาพ โทรทัศน์ เป็นต้น
	๔.๕ ครุภัณฑ์การเกษตร	ครุภัณฑ์ใช้เพื่อเกษตรกรรม เช่น รถไถ รถแทรกเตอร์ เครื่องพ่นยา เครื่องหว่านปุ๋ย เครื่องนวดธัญพืช เครื่องสูบน้ำ เครื่องขัง เป็นต้น
	๔.๖ ครุภัณฑ์โรงงาน	ครุภัณฑ์ใช้ในโรงงาน เช่น แท่นพิมพ์ เครื่องทำเหรียญ ภาชนะ เครื่องตีตราและอัดแบบ เครื่องจักรกล เครื่องกลั่น เป็นต้น
	๔.๗ ครุภัณฑ์ก่อสร้าง	ครุภัณฑ์ใช้ในการก่อสร้าง เช่น เครื่องกระทุ้งดิน เครื่องเชื่อมโลหะ เครื่องผสมคอนกรีต เครื่องพ่นสี รถบด รถตักดิน เป็นต้น
	๔.๘ ครุภัณฑ์สำรวจ	ครุภัณฑ์ใช้ในการสำรวจ เช่น กล้องส่องทางไกล เครื่องเจาะสำรวจ กล้องวัดมุม เป็นต้น

ลำดับ	ประเภทสินทรัพย์	คำอธิบาย
	๔.๙ ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์	ครุภัณฑ์ที่ใช้เพื่อการทดลองค้นคว้าวิจัยและปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์และการปฏิบัติทางการแพทย์ เช่น เครื่องตรวจหัวใจ เครื่องตรวจตา เครื่องตรวจเม็ดเลือดแดงคนไข้ รถเข็น เครื่องวัดความกดอากาศ เครื่องตรวจสอบมาตรไฟฟ้า เครื่องวัดความถี่ เครื่องตรวจสอบคุณภาพน้ำ เครื่องตรวจวิเคราะห์สารเคมี กล้องจุลทรรศน์ เป็นต้น
	๔.๑๐ ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลแบบตั้งโต๊ะ เครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา เครื่องพิมพ์ และอุปกรณ์สำหรับระบบเครือข่าย เป็นต้น
	๔.๑๑ ครุภัณฑ์การศึกษา	ครุภัณฑ์การศึกษา ประกอบด้วยอุปกรณ์ที่ใช้เพื่อการเรียนการสอน เช่น โต๊ะนักเรียน เก้าอี้นักเรียน หุ่นจำลอง เป็นต้น
	๔.๑๒ ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	ครุภัณฑ์ประเภทงานบ้านงานครัว เช่น เครื่องกรองน้ำ ตู้เย็น เครื่องซักผ้า เตาอบ เตาแก๊ส เครื่องตัดหญ้า เป็นต้น
	๔.๑๓ ครุภัณฑ์กีฬา	ครุภัณฑ์กีฬา เพื่อการออกกำลังกายและฝึกซ้อมการแข่งขันกีฬา เช่น โต๊ะปิงปอง จักรยานออกกำลังกาย เหล็กยกน้ำหนัก เป็นต้น
	๔.๑๔ ครุภัณฑ์ดนตรี	ครุภัณฑ์เพื่อใช้บรรเลงและฝึกซ้อมดนตรี เช่น เครื่องดนตรีไทย เครื่องดนตรีสากล อุปกรณ์ดนตรี เป็นต้น
	๔.๑๕ ครุภัณฑ์สนาม	ครุภัณฑ์เพื่อการปฏิบัติงานภาคสนาม เช่น เต็นท์ ถังนอน เพล เตียงสนาม เป็นต้น
	๔.๑๖ ครุภัณฑ์อื่น	ครุภัณฑ์ประเภทอื่น ที่ไม่ได้จำแนกไว้ข้างต้น เช่น อาวุธปืน เสื้อเกราะกันกระสุน เป็นต้น

ลำดับ	ประเภทสินทรัพย์	คำอธิบาย
๕.	สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน	
	๕.๑ ถนน	ถนน และโครงข่ายการจราจรทางบกเพื่อใช้สำหรับสาธารณประโยชน์
	๕.๒ สะพาน	สินทรัพย์พื้นฐานที่สร้างขึ้นเพื่อเชื่อมต่อโครงข่ายการจราจรทางบกในการข้ามทางเดินน้ำขนาดใหญ่
	๕.๓ เขื่อน	สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐานที่สร้างขึ้นขวางกั้นลำน้ำธรรมชาติที่กักเก็บน้ำไว้ใช้ทั้งเพื่อการชลประทาน และเพื่อประโยชน์อื่นนอกจากการชลประทาน
	๕.๔ อ่างเก็บน้ำ	สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐานประเภทอ่างเก็บน้ำที่สร้างขึ้นเพื่อกักเก็บน้ำไว้เพื่อการชลประทาน และเพื่อการอื่นนอกจากการชลประทาน
	๕.๕ สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐานอื่น	สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐานอื่น นอกเหนือจากประเภท ถนน สะพาน เขื่อน อ่างเก็บน้ำ ระบบประปาหมู่บ้าน ตามที่ระบุข้างต้น
๖.	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	
	๖.๑ โปรแกรมคอมพิวเตอร์	โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ทั้งระบบ ซอฟต์แวร์ แอปพลิเคชัน และฐานข้อมูล พัฒนาเว็บไซต์ พัฒนาระบบซอฟต์แวร์ จัดทำโปรแกรมฐานข้อมูลห้องสมุด ติดตั้งโปรแกรม ซอฟต์แวร์ โปรแกรม Anti Virus โปรแกรม E-book โปรแกรม E-Learning เป็นต้น
	๖.๒ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน นอกเหนือจากซอฟต์แวร์ คอมพิวเตอร์ เช่น สิทธิการเช่า ใบอนุญาต ทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น
๗.	อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	
	๗.๑ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน - ที่ดิน	ที่ดินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นครอบครอง เพื่อหาประโยชน์จากรายได้ค่าเช่าหรือจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าของสินทรัพย์

ลำดับ	ประเภทสินทรัพย์	คำอธิบาย
	๗.๒ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน - อาคาร	อาคาร ส่วนของอาคาร (ส่วนควบอาคาร) ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นครอบครองเพื่อหาประโยชน์จากรายได้ค่าเช่า หรือจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าของสินทรัพย์
	๗.๓ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน - สิ่งปลูกสร้าง	สิ่งปลูกสร้าง ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นครอบครองเพื่อหาประโยชน์จากรายได้ค่าเช่า หรือจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าของสินทรัพย์
	๗.๔ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน - อื่น	อสังหาริมทรัพย์อื่น ๆ นอกเหนือจากที่กำหนด ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นครอบครองเพื่อหาประโยชน์จากรายได้ค่าเช่า หรือจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าของสินทรัพย์
๘.	สินทรัพย์ - ภายใต้อัตราสัญญาเช่าการเงิน	
	๘.๑ ที่ดิน - ภายใต้อัตราสัญญาเช่าการเงิน	ที่ดินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน ซึ่งเกิดจากการทำสัญญาเช่าประเภทสัญญาเช่าการเงิน
	๘.๒ อาคาร - ภายใต้อัตราสัญญาเช่าการเงิน	อาคารที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน ซึ่งเกิดจากการทำสัญญาเช่าประเภทสัญญาเช่าการเงิน
	๘.๓ สิ่งปลูกสร้าง - ภายใต้อัตราสัญญาเช่าการเงิน	สิ่งปลูกสร้างที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน ซึ่งเกิดจากการทำสัญญาเช่าประเภทสัญญาเช่าการเงิน
	๘.๔ ครุภัณฑ์ - ภายใต้อัตราสัญญาเช่าการเงิน	ครุภัณฑ์ทุกประเภทที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน ซึ่งเกิดจากการทำสัญญาเช่าประเภทสัญญาเช่าการเงิน
	๘.๕ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ - ภายใต้อัตราสัญญาเช่าการเงิน	โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน ซึ่งเกิดจากการทำสัญญาเช่าประเภทสัญญาเช่าการเงิน
	๘.๖ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น - ภายใต้อัตราสัญญาเช่าการเงิน	สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน ซึ่งเกิดจากการทำสัญญาเช่าประเภทสัญญาเช่าการเงิน

วิธีการตีราคาสินทรัพย์

๑. หลักเกณฑ์การตีราคาสินทรัพย์

ให้รับรู้รายการสินทรัพย์โดยใช้ราคาที่ซื้อมาหรือได้มา กรณีไม่ทราบราคาที่ซื้อมาหรือได้มา ให้ใช้มูลค่ายุติธรรม ตามวิธีการตีราคาในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ โดยปกติจะดำเนินการโดยผู้ประเมินราคาอิสระ หรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีคุณสมบัติทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐ ได้แก่ กรมธนารักษ์ สำนักงานประมาณ และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑.๑ ที่ดิน

สินทรัพย์ประเภทที่ดิน ให้ใช้ราคาทุนที่ซื้อมาหรือได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้น กรณีที่ไม่ทราบราคาที่ซื้อมาหรือได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เกณฑ์ราคาประเมินที่ดินของกรมธนารักษ์

๑.๒ อาคารและสิ่งปลูกสร้าง

สินทรัพย์ประเภทอาคารและสิ่งปลูกสร้าง ให้ใช้ราคาทุนที่ซื้อมาหรือได้มาของอาคารและสิ่งปลูกสร้างทั้งที่มีกรรมสิทธิ์และไม่มีกรรมสิทธิ์ที่ยังไม่หมดอายุการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีมูลค่าขั้นต่ำตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป กรณีที่ไม่ทราบราคาที่ซื้อมาหรือได้มาซึ่งอาคารและสิ่งปลูกสร้างนั้น และยังไม่หมดอายุการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เกณฑ์ราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรือนสิ่งปลูกสร้างของกรมธนารักษ์

๑.๓ ครุภัณฑ์

สินทรัพย์ประเภทครุภัณฑ์ให้ใช้ราคาทุนที่ซื้อมาหรือได้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นมา ซึ่งยังไม่หมดอายุการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีราคาต่อหน่วยหรือต่อชุดหรือต่อกลุ่มที่มีมูลค่าขั้นต่ำตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป กรณีที่ไม่ทราบราคาที่ซื้อมาหรือได้มาซึ่งครุภัณฑ์นั้น และยังไม่หมดอายุการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เกณฑ์บัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์ของสำนักงานประมาณหรือเกณฑ์ราคากลางและคุณลักษณะพื้นฐานครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแล้วแต่กรณี

อย่างไรก็ดี หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถใช้เกณฑ์ราคาที่กำหนดข้างต้นได้ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาประเมินราคาสินทรัพย์ตามมูลค่ายุติธรรม

๒. การกำหนดอายุการใช้งานของสินทรัพย์

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรพิจารณาในการกำหนดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ โดยคำนึงถึงปัจจัยดังนี้

๒.๑ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้สินทรัพย์โดยประเมินจากกำลังการผลิตหรือผลผลิตที่คาดว่าจะได้จากสินทรัพย์นั้น

๒.๒ การชำรุดเสียหายทางกายภาพที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากปัจจัยต่าง ๆ ในการดำเนินงาน เช่น จำนวนผลัดในการใช้ และแผนการซ่อมแซมและบำรุงรักษา รวมทั้งการดูแล และบำรุงรักษาสินทรัพย์ ในขณะที่หยุดใช้งานสินทรัพย์

๒.๓ ความล้าสมัยทางด้านเทคนิคหรือทางพาณิชย์ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงหรือการปรับปรุงการผลิต หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงความต้องการในสินค้าหรือบริการ ซึ่งเป็นผลผลิตหรือบริการที่ได้จากสินทรัพย์นั้น การลดลงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตในราคาขายของรายการสินค้าที่มีการผลิตโดยใช้สินทรัพย์ อาจบ่งชี้ถึงความล้าสมัยทางด้านเทคนิค หรือทางพาณิชย์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของสินทรัพย์นั้น ซึ่งอาจสะท้อนถึงการลดลงของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจหรือศักยภาพในการให้บริการจากสินทรัพย์นั้น

๒.๔ ข้อกำหนดทางกฎหมายหรือข้อจำกัดอื่นที่คล้ายคลึงกันในการใช้สินทรัพย์ เช่น การสิ้นสุดของสัญญาเช่า

๓. วิธีการคำนวณค่าเสื่อมราคา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปันส่วนจำนวนที่คิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์อย่างมีระบบตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ โดยใช้วิธีเส้นตรง ซึ่งจะมีผลทำให้ค่าเสื่อมราคามีจำนวนคงที่ตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ ทั้งนี้ สินทรัพย์ไม่มีการกำหนดราคาซาก แต่ให้คงเหลือราคาตามบัญชีไว้จำนวน ๑ บาท ในปีสุดท้ายที่คำนวณค่าเสื่อมราคา เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและตรวจสอบ

๔. การตีราคาสินทรัพย์

๔.๑ ที่ดิน

สินทรัพย์ประเภทที่ดิน เป็นสินทรัพย์ถาวรที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่จำกัด จึงไม่จำเป็นต้องคิดค่าเสื่อมราคา และให้ตีราคาโดยใช้ราคาทุนที่ซื้อหรือได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้น

กรณีที่ดินรายการใดไม่อยู่ในวิสัยที่จะค้นหาหรือสืบหาราคาทุนที่ซื้อหรือได้มา ให้คำนวณหามูลค่าที่ดินด้วยวิธีการหาจำนวนพื้นที่คูณด้วยราคาประเมินที่ดินของกรมธนารักษ์

๔.๒ อาคารและสิ่งปลูกสร้าง

สินทรัพย์ประเภทอาคารและสิ่งปลูกสร้าง เป็นสินทรัพย์ถาวรที่มีอายุการให้ประโยชน์ที่ทราบได้แน่นอนจึงเป็นสินทรัพย์ที่เสื่อมสภาพได้ และให้ตีราคาโดยใช้ราคาทุนที่ซื้อหรือได้มาของอาคารและสิ่งปลูกสร้างทั้งที่มีกรรมสิทธิ์และไม่มีกรรมสิทธิ์ที่มีมูลค่าขั้นต่ำตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป พร้อมทั้งคำนวณค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงตามจำนวนปีที่คาดว่าสินทรัพย์นั้นจะมีอายุการให้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรณีอาคารและสิ่งปลูกสร้างรายการใดไม่อยู่ในวิสัยที่จะค้นหาหรือสืบหาราคาทุนที่ซื้อหรือได้มา ให้คำนวณหามูลค่าอาคารและสิ่งปลูกสร้างด้วยวิธีการหาจำนวนพื้นที่คูณด้วยราคาประเมินทุนทรัพย์โรงงานสิ่งปลูกสร้างของกรมธนารักษ์ พร้อมทั้งคำนวณค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงตามจำนวนปีที่คาดว่าสินทรัพย์นั้นจะมีอายุการให้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับอาคารและสิ่งปลูกสร้างรายการใดที่หมดอายุการให้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว แต่มีการปรับปรุงจนสามารถให้ประโยชน์ในการใช้งานต่อไปได้อีก ให้ใช้ราคาทุนที่ปรับปรุงและอายุการให้ประโยชน์ที่จะใช้งานต่อไปได้เป็นเกณฑ์ในการตีราคาอาคารและสิ่งปลูกสร้างนั้น พร้อมทั้งคำนวณค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงตามจำนวนปีที่คาดว่าสินทรัพย์นั้นจะมีอายุการให้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๓ ครุภัณฑ์

สินทรัพย์ประเภทครุภัณฑ์ เป็นสินทรัพย์ถาวรที่มีอายุการให้ประโยชน์ที่ทราบได้แน่นอนจึงเป็นสินทรัพย์ที่เสื่อมสภาพได้ และให้ตีราคาโดยใช้ราคาทุนที่ซื้อหรือได้มาของครุภัณฑ์ โดยมีราคาต่อหน่วยหรือต่อชุดหรือต่อกลุ่มที่มีมูลค่าขั้นต่ำตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป พร้อมทั้งคำนวณค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงตามจำนวนปีที่คาดว่าจะสินทรัพย์นั้นจะมีอายุการให้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรณีครุภัณฑ์รายการใดไม่อยู่ในวิสัยที่จะค้นหาหรือสืบหาราคาทุนที่ซื้อหรือได้มา ให้ใช้เกณฑ์บัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์ของสำนักงานงบประมาณ หรือเกณฑ์ราคากลาง และคุณลักษณะพื้นฐานครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม แล้วแต่กรณี พร้อมทั้งคำนวณค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงตามจำนวนปีที่คาดว่าจะสินทรัพย์นั้นจะมีอายุการให้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางการกำหนดอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์

ประเภทสินทรัพย์	อายุการใช้งาน (ปี)		อัตราค่าเสื่อมราคา/ปี (ร้อยละ)	
	อย่างต่ำ	อย่างสูง	อย่างต่ำ	อย่างสูง
๑. อาคารถาวร	๑๕	๔๐	๒.๕	๖.๕
๒. อาคารชั่วคราว/โรงเรือน	๘	๑๕	๖.๕	๑๒.๕
๓. สิ่งก่อสร้าง				
๓.๑ ใช้คอนกรีตเสริมเหล็กหรือโครงเหล็ก เป็นส่วนประกอบหลัก	๑๕	๒๕	๔	๖.๕
๓.๒ ใช้ไม้หรือวัสดุอื่น ๆ เป็นส่วนประกอบหลัก	๕	๑๕	๖.๕	๒๐
๔. ครุภัณฑ์สำนักงาน	๓	๑๒	๘	๓๓
๕. ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	๕	๓๐	๓	๒๐
๖. ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ (ยกเว้นเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ให้มีอายุใช้งาน ๑๕ - ๒๐ ปี)	๕	๑๐	๑๐	๒๐
๗. ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	๕	๑๐	๑๐	๒๐
๘. ครุภัณฑ์การเกษตร				
๘.๑ เครื่องมือและอุปกรณ์	๒	๕	๒๐	๕๐
๘.๒ เครื่องจักรกล	๓	๑๐	๑๐	๓๓
๙. ครุภัณฑ์โรงงาน				
๙.๑ เครื่องมือและอุปกรณ์	๒	๕	๒๐	๕๐
๙.๒ เครื่องจักรกล	๓	๑๐	๑๐	๓๓
๑๐. ครุภัณฑ์ก่อสร้าง				
๑๐.๑ เครื่องมือและอุปกรณ์	๒	๕	๒๐	๕๐
๑๐.๒ เครื่องจักรกล	๓	๑๐	๑๐	๓๓

ประเภทสินทรัพย์	อายุการใช้งาน (ปี)		อัตราค่าเสื่อมราคา/ปี (ร้อยละ)	
	อย่างต่ำ	อย่างสูง	อย่างต่ำ	อย่างสูง
๑๑. ครุภัณฑ์สำรวจ	๕	๑๐	๑๐	๒๐
๑๒. ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์	๕	๑๕	๖.๕	๒๐
๑๓. ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	๓	๕	๒๐	๓๓
๑๔. ครุภัณฑ์การศึกษา	๒	๕	๒๐	๕๐
๑๕. ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	๒	๕	๒๐	๕๐
๑๖. ครุภัณฑ์กีฬา/กายภาพ	๒	๕	๒๐	๕๐
๑๗. ครุภัณฑ์ดนตรี/นาฏศิลป์	๒	๕	๒๐	๕๐
๑๘. ครุภัณฑ์อาวุธ	๕	๑๐	๑๐	๒๐
๑๙. ครุภัณฑ์ลนาม	๒	๕	๒๐	๕๐
๒๐. สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน				
๒๐.๑ ถนนคอนกรีต	๑๐	๒๐	๕	๑๐
๒๐.๒ ถนนลาดยาง	๓	๑๐	๑๐	๓๓
๒๐.๓ สะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก	๒๐	๕๐	๒	๕
๒๐.๔ เขื่อนดิน	๒๐	๕๐	๒	๕
๒๐.๕ เขื่อนปูน	๕๐	๘๐	๑.๒๕	๒
๒๐.๖ อ่างเก็บน้ำ	๓๐	๘๐	๑.๒๕	๓
๒๐.๗ สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐานอื่น	๓	๘๐	๑.๒๕	๓๓
๒๑. ครุภัณฑ์อื่น	๒	๑๕	๖.๕	๕๐
๒๒. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	๒	๒๐	๕	๕๐

ขั้นตอนการตีราคาสินทรัพย์

องค์ประกอบที่สำคัญของข้อมูลที่ใช้ประกอบการตีราคาสินทรัพย์จะต้องมีข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญเพื่อใช้ประโยชน์ในการตีราคา ได้แก่ ราคาทุนที่ซื้อหรือได้มาของสินทรัพย์ วันเดือนปีที่ได้สินทรัพย์นั้นมา โดยมีขั้นตอนการตีราคาสินทรัพย์ดังนี้

๑. ราคาของสินทรัพย์ให้ใช้ราคาทุนที่ซื้อหรือได้มาโดยมีราคาต่อหน่วยหรือต่อชุดหรือต่อกลุ่มที่มีมูลค่าขั้นต่ำตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป และยังมีอายุการให้ประโยชน์ในการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพคงเหลืออยู่ ในส่วนของกรณีเฉพาะที่ซื้อหรือได้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นมา

๒. กำหนดอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาตามจำนวนปีที่คาดว่าสินทรัพย์นั้นจะสามารถให้ประโยชน์ในการใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามตารางการกำหนดอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ที่กำหนด

๓. นำสินทรัพย์แต่ละรายการที่รวบรวมข้อมูลมาพิจารณาราคาทุน วันเดือนปีที่ได้สินทรัพย์นั้นมา กรณีสินทรัพย์รายการใดที่มีราคาทุนที่ซื้อหรือได้มามีมูลค่าขั้นต่ำตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป และยังมีอายุการให้ประโยชน์ในการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพคงเหลืออยู่ให้ดำเนินการดังนี้

๓.๑ การนับอายุการใช้งานของสินทรัพย์

(๑) กรณีสินทรัพย์ได้มาก่อนวันที่ ๑๕ ของเดือนให้นับเป็น ๑ เดือน

(๒) กรณีสินทรัพย์ได้มาหลังวันที่ ๑๕ ของเดือน ให้ปัดเศษทิ้ง

๓.๒ การคำนวณค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์

ให้พิจารณานำราคาทุนของสินทรัพย์ตามข้อ ๑ และอายุการใช้งานตามข้อ ๒ มาคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรง ดังนี้

วิธีการคำนวณ :

ค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ต่อปี

$$= \frac{\text{ราคาทุนของสินทรัพย์}}{\text{อายุการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ}}$$

๓.๓ การคำนวณค่าเสื่อมราคาสะสม/ค่าตัดจำหน่ายสะสมของสินทรัพย์

ให้พิจารณานำค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ต่อปีที่คำนวณได้ตามข้อ ๓.๒ และจำนวนอายุการใช้งานที่ผ่านมาแล้วของสินทรัพย์จนถึงสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕xx มาคำนวณ ดังนี้

วิธีการคำนวณ :

ค่าเสื่อมราคาสะสม/ค่าตัดจำหน่ายสะสมของสินทรัพย์ต่อปี

$$= \text{ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ต่อปี} \times \text{จำนวนอายุการใช้งานที่ผ่านมาแล้วของสินทรัพย์จนถึงสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕xx}$$

๓.๔ การแสดงข้อมูลในรายงาน

ให้แสดงข้อมูลการจัดหมวดหมู่ของรายการสินทรัพย์ว่าเป็นประเภทสินทรัพย์ใด เช่น อาคารสำนักงาน ครุภัณฑ์สำนักงาน ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง ถนน เป็นต้น ด้วยราคาทุน และค่าเสื่อมราคาสะสมของสินทรัพย์แต่ละรายการ โดยนำไปแสดงในรายงานสำรวจสินทรัพย์ทางบัญชี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แบบ อบท. - สท. ๒)

ทั้งนี้ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวบรวมข้อมูลสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ และสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนทุกรายการ รวมทั้งมูลค่าและอายุการใช้งานของสินทรัพย์ ซึ่งจะทำให้ ข้อมูลสินทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถแสดงรายการและมูลค่า เพื่อใช้ในการจัดทำบัญชี และรายงานการเงินตามเกณฑ์คงค้างได้ โดยให้คำนึงถึงความมีตัวตนอยู่จริงของสินทรัพย์จากการตรวจนับ พัสดุประจำปีตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จำหน่ายสินทรัพย์ใดโดยดำเนินการตามระเบียบ กระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ไปแล้ว ให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นนำรายการสินทรัพย์นั้นหักออกจากรายงานสินทรัพย์ เพื่อแสดงว่ามีอยู่จริง ของสินทรัพย์ถาวร ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖

อย่างไรก็ดี กรณีสินทรัพย์รายการใดที่มีราคาทุนที่ซื้อมาหรือได้มามีมูลค่าต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท หรือหมดอายุการให้ประโยชน์ในการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว รวมทั้งครุภัณฑ์รายการใดที่ซื้อมา หรือได้มาก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้นำสินทรัพย์ดังกล่าวทุกรายการบันทึกในทะเบียนคุมสินทรัพย์ และจัดทำรายงานสำรวจสินทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แบบ อบท. - สท. ๓)

การรายงานสินทรัพย์

ให้แสดงข้อมูลการจัดหมวดหมู่ของรายการสินทรัพย์ว่าเป็นประเภทสินทรัพย์ใด เช่น อาคารสำนักงาน ครุภัณฑ์สำนักงาน ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง ถนน เป็นต้น ด้วยราคาทุน และค่าเสื่อมราคาสะสมของสินทรัพย์แต่ละรายการ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดทำรายงาน สำรวจสินทรัพย์ทางบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แบบ อบท. - สท.๒) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ แล้ว ให้คำนวณค่าเสื่อมราคาสะสมต่อเนื่องจนถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยให้ ดำเนินการต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี เพื่อแสดงมูลค่าสินทรัพย์ให้เป็นปัจจุบัน และกรณีองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นได้จำหน่ายสินทรัพย์ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร พัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำรายการสินทรัพย์นั้นหักออกจากรายงาน สินทรัพย์ต่อไป

แบบรายงานสินทรัพย์

๑. รายงานแสดงมูลค่ารวมของสินทรัพย์และค่าเสื่อมราคาสะสมตามประเภทสินทรัพย์ (แบบ อปท. - สท. ๑)

รายงานที่แสดงข้อมูลทางบัญชีสรุปในภาพรวมของสินทรัพย์แต่ละประเภท โดยเก็บข้อมูลมาจากรายงานสำรวจสินทรัพย์ทางบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แบบ อปท. - สท. ๒) ประกอบด้วย ประเภทสินทรัพย์ ราคาทุน ค่าเสื่อมราคาสะสม/ค่าตัดจำหน่ายสะสม และมูลค่าสุทธิ เพื่อเสนอแบบรายงานแสดงมูลค่ารวมของสินทรัพย์และค่าเสื่อมราคาสะสมตามประเภทสินทรัพย์ (แบบ อปท. - สท. ๑) ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ และนำจำนวนเงินรวมของมูลค่าสุทธิในแบบรายงานแสดงมูลค่ารวมของสินทรัพย์และค่าเสื่อมราคาสะสมตามประเภทสินทรัพย์ (แบบ อปท. - สท. ๑) ไปสรุปรายการสินทรัพย์และแสดงรายการสินทรัพย์เป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนในงบแสดงฐานะการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. รายงานสำรวจสินทรัพย์ทางบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แบบ อปท. - สท. ๒)

รายงานที่แสดงข้อมูลทางบัญชีของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ที่มีราคาทุนที่ซื้อหรือได้มามีมูลค่าขั้นต่ำตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป เฉพาะรายการสินทรัพย์ที่ยังไม่หมดอายุการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ และในส่วนของครุภัณฑ์ที่ซื้อหรือได้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นมา โดยเก็บข้อมูลมาจากทะเบียนคุมสินทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย ประเภทสินทรัพย์ รายการสินทรัพย์ หน่วยนับ รหัสสินทรัพย์ วันที่ได้มาของสินทรัพย์ อายุการใช้งานของสินทรัพย์ ราคาทุน และค่าเสื่อมราคาสะสม/ค่าตัดจำหน่ายสะสม ตั้งแต่วันที่ได้มาถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ โดยให้แสดงค่าเสื่อมราคาประจำปีในแต่ละปีงบประมาณ และแสดงค่าเสื่อมราคาสะสม/ค่าตัดจำหน่ายสะสม ตั้งแต่วันที่ซื้อหรือได้มาของสินทรัพย์นั้นจนถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

อนึ่ง จำนวนเงินในรายงานแสดงมูลค่ารวมของสินทรัพย์และค่าเสื่อมราคาสะสมตามประเภทสินทรัพย์ (แบบ อปท. - สท. ๑) จะต้องเท่ากับจำนวนเงินรวมของราคาทุน ค่าเสื่อมราคาสะสม/ค่าตัดจำหน่ายสะสม และมูลค่าสุทธิของสินทรัพย์แต่ละประเภทในรายงานสำรวจสินทรัพย์ทางบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แบบ อปท. - สท. ๒) (แบบ อปท. - สท. ๑ เก็บข้อมูลมาจากแบบ อปท. - สท. ๒)

๓. รายงานสำรวจสินทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แบบ อปท. - สท. ๓)

รายงานที่แสดงข้อมูลอาคาร และอุปกรณ์ ที่มีราคาทุนที่ซื้อหรือได้มามีมูลค่าต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท หรือสินทรัพย์ที่หมดอายุการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว รวมถึงครุภัณฑ์รายการใดที่ซื้อหรือได้มาก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยเก็บข้อมูลมาจากทะเบียนคุมสินทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย รายการสินทรัพย์ หน่วยนับ รหัสสินทรัพย์ วันที่ได้มาของสินทรัพย์ และราคาทุน

ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดาวน์โหลดรายงานแสดงมูลค่ารวมของสินทรัพย์และค่าเสื่อมราคาสะสมตามประเภทสินทรัพย์ (แบบ อปท. - สท. ๑) รายงานสำรวจสินทรัพย์ทางบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แบบ อปท. - สท. ๒) และรายงานสำรวจสินทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แบบ อปท. - สท. ๓) ได้ที่เว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง www.cgd.go.th

แบบ อปท. - สท. ๑

รายงานแสดงมูลค่ารวมของสินทรัพย์และค่าเสื่อมราคาสะสมตามประเภทสินทรัพย์
ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ (เพื่อใช้ในการบันทึกบัญชียกยอด)

หน่วยงาน.....(ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น).....
อำเภอ..... จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
ชื่อเจ้าหน้าที่ประสานงาน.....ตำแหน่ง.....
โทรศัพท์.....โทรสาร.....

ลำดับ	ประเภทสินทรัพย์	มูลค่า (บาท)		
		ราคาทุน	ค่าเสื่อมราคาสะสม/ ค่าตัดจำหน่ายสะสม	มูลค่าสุทธิ
๑.	ที่ดิน			
	๑.๑ ที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์			
รวมมูลค่าที่ดิน				
๒.	อาคาร			
	๒.๑ อาคารสำนักงาน			
	๒.๒ อาคารเพื่อการพักอาศัย			
	๒.๓ อาคารเพื่อประโยชน์อื่น			
	๒.๔ ส่วนปรับปรุงอาคาร			
รวมมูลค่าอาคาร				
๓.	สิ่งปลูกสร้าง			
	๓.๑ สิ่งปลูกสร้าง			
รวมมูลค่าสิ่งปลูกสร้าง				
๔.	ครุภัณฑ์			
	๔.๑ ครุภัณฑ์สำนักงาน			
	๔.๒ ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง			
	๔.๓ ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ			

ลำดับ	ประเภทสินทรัพย์	มูลค่า (บาท)		
		ราคาทุน	ค่าเสื่อมราคาสะสม/ ค่าตัดจำหน่ายสะสม	มูลค่าสุทธิ
	๔.๔ ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่			
	๔.๕ ครุภัณฑ์การเกษตร			
	๔.๖ ครุภัณฑ์โรงงาน			
	๔.๗ ครุภัณฑ์ก่อสร้าง			
	๔.๘ ครุภัณฑ์สำรวจ			
	๔.๙ ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์			
	๔.๑๐ ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์			
	๔.๑๑ ครุภัณฑ์การศึกษา *			
	๔.๑๒ ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว			
	๔.๑๓ ครุภัณฑ์กีฬา			
	๔.๑๔ ครุภัณฑ์ดนตรี			
	๔.๑๕ ครุภัณฑ์สนาม			
	๔.๑๖ ครุภัณฑ์อื่น			
รวมมูลค่าครุภัณฑ์				
๕.	สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน			
	๕.๑ ถนน			
	๕.๒ สะพาน			
	๕.๓ เขื่อน			
	๕.๔ อ่างเก็บน้ำ			
	๕.๕ สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐานอื่น			
รวมมูลค่าสินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน				
๖.	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน			
	๖.๑ โปรแกรมคอมพิวเตอร์			
	๖.๒ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น			
รวมมูลค่าสินทรัพย์ไม่มีตัวตน				

ลำดับ	ประเภทสินทรัพย์	มูลค่า (บาท)		
		ราคาทุน	ค่าเสื่อมราคาสะสม/ ค่าตัดจำหน่ายสะสม	มูลค่าสุทธิ
๗.	อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน			
	๗.๑ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน - ที่ดิน			
	๗.๒ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน - อาคาร			
	๗.๓ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน - สิ่งปลูกสร้าง			
	๗.๔ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน - อื่น			
	รวมมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน			
๘.	สินทรัพย์ - ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน			
	๘.๑ ที่ดิน - ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน			
	๘.๒ อาคาร - ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน			
	๘.๓ สิ่งปลูกสร้าง - ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน			
	๘.๔ ครุภัณฑ์ - ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน			
	๘.๕ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ - ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน			
	๘.๖ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น - ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน			
	รวมมูลค่าสินทรัพย์ - ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน			
	รวมมูลค่าสินทรัพย์ทั้งสิ้น			

ลงชื่อ.....ผู้จัดทำ
(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....

ลงชื่อ.....
(.....)

ตำแหน่ง..ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น..

วันที่.....

ลงชื่อ.....
(.....)

ตำแหน่ง.....ผู้อำนวยการกองคลัง.....

วันที่.....

ลงชื่อ.....
(.....)

ตำแหน่ง..ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น..

วันที่.....

รายงานแสดงมูลค่ารวมของสินทรัพย์และค่าเสื่อมราคาสะสมตามประเภทสินทรัพย์

ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

หน่วยงาน.....(ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น).....
อำเภอ..... จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
ชื่อเจ้าหน้าที่ประสานงาน.....ตำแหน่ง.....
โทรศัพท์.....โทรสาร.....

ลำดับ	ประเภทสินทรัพย์	มูลค่า (บาท)		
		ราคาทุน	ค่าเสื่อมราคาสะสม/ ค่าตัดจำหน่ายสะสม	มูลค่าสุทธิ
๑.	ที่ดิน			
	๑.๑ ที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์			
รวมมูลค่าที่ดิน				
๒.	อาคาร			
	๒.๑ อาคารสำนักงาน			
	๒.๒ อาคารเพื่อการพักอาศัย			
	๒.๓ อาคารเพื่อประโยชน์อื่น			
	๒.๔ ส่วนปรับปรุงอาคาร			
รวมมูลค่าอาคาร				
๓.	สิ่งปลูกสร้าง			
	๓.๑ สิ่งปลูกสร้าง			
รวมมูลค่าสิ่งปลูกสร้าง				
๔.	ครุภัณฑ์			
	๔.๑ ครุภัณฑ์สำนักงาน			
	๔.๒ ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง			
	๔.๓ ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ			

ลำดับ	ประเภทสินทรัพย์	มูลค่า (บาท)		
		ราคาทุน	ค่าเสื่อมราคาสะสม/ ค่าตัดจำหน่ายสะสม	มูลค่าสุทธิ
	๔.๔ ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่			
	๔.๕ ครุภัณฑ์การเกษตร			
	๔.๖ ครุภัณฑ์โรงงาน			
	๔.๗ ครุภัณฑ์ก่อสร้าง			
	๔.๘ ครุภัณฑ์สำรวจ			
	๔.๙ ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์			
	๔.๑๐ ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์			
	๔.๑๑ ครุภัณฑ์การศึกษา			
	๔.๑๒ ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว			
	๔.๑๓ ครุภัณฑ์กีฬา			
	๔.๑๔ ครุภัณฑ์ดนตรี			
	๔.๑๕ ครุภัณฑ์สนาม			
	๔.๑๖ ครุภัณฑ์อื่น			
รวมมูลค่าครุภัณฑ์				
๕.	สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน			
	๕.๑ ถนน			
	๕.๒ สะพาน			
	๕.๓ เขื่อน			
	๕.๔ อ่างเก็บน้ำ			
	๕.๕ สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐานอื่น			
รวมมูลค่าสินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน				
๖.	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน			
	๖.๑ โปรแกรมคอมพิวเตอร์			
	๖.๒ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น			
รวมมูลค่าสินทรัพย์ไม่มีตัวตน				

ลำดับ	ประเภทสินทรัพย์	มูลค่า (บาท)		
		ราคาทุน	ค่าเสื่อมราคาสะสม/ ค่าตัดจำหน่ายสะสม	มูลค่าสุทธิ
๗.	อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน			
	๗.๑ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน - ที่ดิน			
	๗.๒ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน - อาคาร			
	๗.๓ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน - สิ่งปลูกสร้าง			
	๗.๔ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน - อื่น			
รวมมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน				
๘.	สินทรัพย์ - ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน			
	๘.๑ ที่ดิน - ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน			
	๘.๒ อาคาร - ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน			
	๘.๓ สิ่งปลูกสร้าง - ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน			
	๘.๔ ครุภัณฑ์ - ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน			
	๘.๕ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ - ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน			
	๘.๖ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น - ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน			
รวมมูลค่าสินทรัพย์ - ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน				
รวมมูลค่าสินทรัพย์ทั้งสิ้น				

ลงชื่อ.....ผู้จัดทำ
(.....)

ตำแหน่ง.....
วันที่.....

ลงชื่อ.....
(.....)

ตำแหน่ง..ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น..
วันที่.....

ลงชื่อ.....
(.....)

ตำแหน่ง.....ผู้อำนวยการกองคลัง.....
วันที่.....

ลงชื่อ.....
(.....)

ตำแหน่ง..ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น..
วันที่.....

วิธีการกรอกข้อมูลในรายงานแสดงมูลค่ารวมของสินทรัพย์และค่าเสื่อมราคาสะสมตามประเภทสินทรัพย์
(แบบ อปท. - สท. ๑)

การกรอกข้อมูลในรายงานแสดงมูลค่ารวมของสินทรัพย์และค่าเสื่อมราคาสะสมตามประเภทสินทรัพย์
(แบบ อปท. - สท. ๑) มีรายละเอียด ดังนี้

๑. หน่วยงาน	: ระบุชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒. อำเภอ	: ระบุชื่ออำเภอที่หน่วยงานตั้งอยู่
๓. จังหวัด	: ระบุชื่อจังหวัดที่หน่วยงานตั้งอยู่
๔. รหัสไปรษณีย์	: ระบุรหัสไปรษณีย์ ๕ หลัก ที่หน่วยงานตั้งอยู่
๕. ชื่อเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงาน	: ระบุชื่อ นามสกุลของเจ้าหน้าที่ประสานงาน
๖. ตำแหน่ง	: ระบุตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ประสานงาน
๗. โทรศัพท์	: ระบุหมายเลขโทรศัพท์ของเจ้าหน้าที่ประสานงาน
๘. โทรสาร	: ระบุหมายเลขโทรสารของเจ้าหน้าที่ประสานงาน
๙. ลำดับ	: ระบุลำดับของรายการ
๑๐. ประเภทสินทรัพย์	: ระบุประเภทสินทรัพย์ตามรายงานสำรวจสินทรัพย์ทางบัญชี
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แบบ อปท. - สท. ๒)
๑๑. ราคาทุน	: ระบุจำนวนเงิน (บาท) ตามจำนวนเงินยอดมูลค่ารวมในช่องรวม
ราคาทุนจากรายงานสำรวจสินทรัพย์ทางบัญชีขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น (แบบ อปท. - สท. ๒)
๑๒. ค่าเสื่อมราคาสะสม/
ค่าตัดจำหน่ายสะสม	: ระบุจำนวนเงิน (บาท) ตามจำนวนเงินยอดมูลค่ารวมในช่องรวม
ค่าเสื่อมราคาสะสม/ค่าตัดจำหน่ายสะสม ตั้งแต่วันที่ได้นำ
ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕xx จากรายงานสำรวจสินทรัพย์ทางบัญชี
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แบบ อปท. - สท. ๒)
๑๓. มูลค่าสุทธิ	: ระบุจำนวนเงิน (บาท) โดยคำนวณจากจำนวนเงินในช่องราคาทุน
หักจำนวนเงินในช่องค่าเสื่อมราคาสะสม/ค่าตัดจำหน่ายสะสม
๑๔. รวมมูลค่าสินทรัพย์
(ระบุประเภท)	: ระบุจำนวนเงินยอดมูลค่ารวม (บาท) ในช่องราคาทุน
ค่าเสื่อมราคาสะสม/ค่าตัดจำหน่ายสะสม และมูลค่าสุทธิของสินทรัพย์
(ระบุประเภท)
๑๕. รวมมูลค่าสินทรัพย์ทั้งสิ้น	: ระบุจำนวนเงินยอดมูลค่ารวม (บาท) ในช่องรวมมูลค่าสินทรัพย์
(ระบุประเภท) ของราคาทุน ค่าเสื่อมราคาสะสม/ค่าตัดจำหน่ายสะสม
และมูลค่าสุทธิของสินทรัพย์ทั้งสิ้น

วิธีการกรอกข้อมูลในรายงานสำรวจสินทรัพย์ทางบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แบบ อบท. - สท. ๒)

การกรอกข้อมูลในรายงานสำรวจสินทรัพย์ทางบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แบบ อบท. - สท. ๒) สำหรับปีบัญชี ๒๕๖๔ มีรายละเอียด ดังนี้

๑. หน่วยงาน : ระบุชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒. อำเภอ : ระบุชื่ออำเภอที่หน่วยงานตั้งอยู่
๓. จังหวัด : ระบุชื่อจังหวัดที่หน่วยงานตั้งอยู่
๔. ประเภทสินทรัพย์ : ระบุประเภทสินทรัพย์ตามการจัดหมวดหมู่ ตามตารางการจัดประเภทสินทรัพย์ เช่น เครื่องปรับอากาศจัดประเภทสินทรัพย์ เป็นครุภัณฑ์สำนักงาน และอาคารที่ทำการจัดประเภทสินทรัพย์ เป็นอาคารสำนักงาน เป็นต้น
๕. ลำดับ : ระบุลำดับของรายการ
๖. รายการสินทรัพย์ : ระบุรายการของสินทรัพย์ เช่น เครื่องปรับอากาศ เครื่องออกกำลังกาย อาคารที่ทำการ เป็นต้น
๗. หน่วยนับ : ระบุหน่วยนับของสินทรัพย์ เช่น เครื่อง หลัง อัน เป็นต้น
๘. รหัสสินทรัพย์ : ระบุรหัสของสินทรัพย์ตามทะเบียนคุมทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๙. วันที่ได้มาของสินทรัพย์ : ระบุวันที่/เดือน/ปี พ.ศ. ที่ได้มาของสินทรัพย์
๑๐. อายุการใช้งานของสินทรัพย์ (ปี) : ระบุอายุการใช้งาน (ปี) ตามจำนวนปีที่คาดว่าจะสินทรัพย์นั้นจะสามารถให้ประโยชน์ในการใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามตารางการกำหนดอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์
๑๑. ราคาทุน (บาท) : ระบุจำนวนเงิน (บาท) ที่ซื้อมา/ได้มา
๑๒. ค่าเสื่อมราคาสะสม / ค่าตัดจำหน่ายสะสม (บาท) : ระบุจำนวนเงิน (บาท) ค่าเสื่อมราคาสะสม/ค่าตัดจำหน่ายสะสมของสินทรัพย์ที่สะสมตั้งแต่วันที่ได้มาจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔
- ตั้งแต่วันที่ได้มาถึง
- วันที่ ๓๐ ก.ย. ๖๔

๑๓. ค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่าย : ระบุจำนวนเงิน (บาท) ค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์
(บาท) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
พ.ศ. ๒๕๖๒
๑๔. ค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่าย : ระบุจำนวนเงิน (บาท) ค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์
(บาท) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
พ.ศ. ๒๕๖๓
๑๕. ค่าเสื่อมราคาสะสม/
ค่าตัดจำหน่ายสะสม (บาท) : ระบุจำนวนเงิน (บาท) ค่าเสื่อมราคาสะสม/ค่าตัดจำหน่ายสะสม
ตั้งแต่วันที่ได้อ้างอิง : ของสินทรัพย์ที่สะสมตั้งแต่วันที่ได้อ้างอิงถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓
วันที่ ๓๐ ก.ย. ๖๓
๑๖. ค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่าย : ระบุจำนวนเงิน (บาท) ค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์
(บาท) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
พ.ศ. ๒๕๖๔
๑๗. ค่าเสื่อมราคาสะสม/
ค่าตัดจำหน่ายสะสม (บาท) : ระบุจำนวนเงิน (บาท) ค่าเสื่อมราคาสะสม/ค่าตัดจำหน่ายสะสม
ตั้งแต่วันที่ได้อ้างอิง : ของสินทรัพย์ที่สะสมตั้งแต่วันที่ได้อ้างอิงถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔
วันที่ ๓๐ ก.ย. ๖๔
๑๘. มูลค่าสุทธิ (บาท) : ระบุจำนวนเงิน (บาท) โดยคำนวณจากจำนวนเงินในช่องราคาทุน
หักจำนวนเงินในช่องค่าเสื่อมราคาสะสม/ค่าตัดจำหน่ายสะสม
ตั้งแต่วันที่ได้อ้างอิงถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔
๑๙. รวม (บาท) : ระบุจำนวนเงินยอดมูลค่ารวม (บาท) ของแต่ละช่อง ได้แก่ ช่องราคาทุน
ค่าเสื่อมราคาสะสม/ค่าตัดจำหน่ายสะสม ตั้งแต่วันที่ได้อ้างอิงถึงวันที่ ๓๐ ก.ย. ๖๑
ค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
ค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
ค่าเสื่อมราคาสะสม/ค่าตัดจำหน่ายสะสม ตั้งแต่วันที่ได้อ้างอิงถึงวันที่ ๓๐ ก.ย. ๖๓
ค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
ค่าเสื่อมราคาสะสม/ค่าตัดจำหน่ายสะสม ตั้งแต่วันที่ได้อ้างอิงถึงวันที่ ๓๐ ก.ย. ๖๔
และมูลค่าสุทธิ
๒๐. หมายเหตุ : ระบุรายละเอียด/ข้อความ/บันทึกเพิ่มเติมเพื่อช่วยจำ (ถ้ามี)

วิธีการกรอกข้อมูลในรายงานสำรวจสินทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แบบ อบท. - สท. ๓)

การกรอกข้อมูลในรายงานสำรวจสินทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แบบ อบท. - สท. ๓) มีรายละเอียด ดังนี้

๑. หน่วยงาน	: ระบุชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒. อำเภอ	: ระบุชื่ออำเภอที่หน่วยงานตั้งอยู่
๓. จังหวัด	: ระบุชื่อจังหวัดที่หน่วยงานตั้งอยู่
๔. กรณีสินทรัพย์มีมูลค่าต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท หรือสินทรัพย์
หมดอายุการใช้งาน
อย่างมีประสิทธิภาพ
หรือครุภัณฑ์ที่ซื้อมา/
ได้มาก่อนปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๐	: ระบุสินทรัพย์ที่ซื้อมาหรือได้มาที่มีมูลค่าต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท
หรือสินทรัพย์ที่หมดอายุการให้ประโยชน์ในการใช้งาน
อย่างมีประสิทธิภาพหรือครุภัณฑ์ที่ซื้อมาหรือได้มาก่อน
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐
๕. ลำดับ	: ระบุลำดับของรายการ
๖. รายการสินทรัพย์	: ระบุรายการของสินทรัพย์ เช่น เครื่องปรับอากาศ
เครื่องออกกำลังกาย เป็นต้น
๗. หน่วยงาน	: ระบุหน่วยงานของสินทรัพย์ เช่น เครื่อง หลัง อัน เป็นต้น
๘. รหัสสินทรัพย์	: ระบุรหัสของสินทรัพย์ตามทะเบียนคุมทรัพย์สินของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๙. วันที่ได้มาของสินทรัพย์	: ระบุวันที่/เดือน/ปี พ.ศ. ที่ได้มาของสินทรัพย์
๑๐. ราคาทุน (บาท)	: ระบุจำนวนเงิน (บาท) ที่ซื้อมา/ได้มา
๑๑. รวม (บาท)	: ระบุจำนวนเงินยอดมูลค่ารวม (บาท) ในช่องราคาทุน
๑๒. หมายเหตุ	: ระบุรายละเอียด/ข้อความ/บันทึกเพิ่มเติมเพื่อช่วยจำ (ถ้ามี)

การบันทึกบัญชี

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบันทึกบัญชีรับรู้สินทรัพย์ เพื่อปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ดังนี้

๑. สินทรัพย์ยกยอด ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับรู้การยกยอดสินทรัพย์ โดยนำข้อมูลสินทรัพย์จากแบบรายงานแสดงมูลค่ารวมของสินทรัพย์และค่าเสื่อมราคาสะสมตามประเภทสินทรัพย์ (แบบ อบท. - สท. ๑) ในช่องราคาทุน ช่องค่าเสื่อมราคาสะสม/ค่าตัดจำหน่ายสะสม ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ โดยบันทึกบัญชี ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ ดังนี้

๑.๑ การจัดซื้อจัดหาหรือได้มาของสินทรัพย์

เดบิต สินทรัพย์ (ระบุประเภท)	xx
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน (ระบุประเภท)	xx
เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสม (ระบุประเภท) หรือ	xx
ค่าตัดจำหน่ายสะสม (ระบุประเภท)	xx
ทุน	xx

๑.๒ การได้มาของสินทรัพย์จากสัญญาเช่าการเงิน

ให้รับรู้สินทรัพย์ ดังนี้

เดบิต สินทรัพย์ (ระบุประเภท) - ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	xx
เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสม (ระบุประเภท) หรือ	xx
ค่าตัดจำหน่ายสะสม (ระบุประเภท)	xx
ทุน	xx
(รับรู้ด้วยผลต่างระหว่างราคาทุนกับค่าเสื่อมราคาสะสม หรือค่าตัดจำหน่ายสะสม)	

พร้อมทั้งรับรู้หนี้สิน ดังนี้

เดบิต ทุน	xx
(รับรู้ด้วยมูลค่าหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินคงเหลือ)	
เครดิต เจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน - ระยะสั้น หรือ	xx
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน - ระยะยาว	xx

๒. สินทรัพย์ ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับรู้สินทรัพย์ที่ซื้อมาหรือได้มาของสินทรัพย์ที่มีมูลค่าขั้นต่ำตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป และจำหน่ายสินทรัพย์ในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยบันทึกบัญชี ดังนี้

๒.๑ การจัดซื้อจัดหาสินทรัพย์และได้รับรู้เป็นค่าใช้จ่าย พักสินทรัพย์ หรืองานระหว่างก่อสร้าง
ซึ่งสินทรัพย์นั้นได้ตรวจรับและพร้อมใช้งาน

เดบิต สินทรัพย์ (ระบุประเภท) หรือ	xx
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน (ระบุประเภท)	xx
เครดิต ค่าใช้จ่าย (ระบุประเภท) หรือ	xx
พักสินทรัพย์ (ระบุประเภท) หรือ	xx
งานระหว่างก่อสร้าง	xx

๒.๒ การรับบริจาค

เดบิต สินทรัพย์ (ระบุประเภท) หรือ	xx
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน (ระบุประเภท)	xx
เครดิต รายได้จากการรับบริจาค หรือ	xx
(กรณีไม่มีเงื่อนไขในการใช้งานสินทรัพย์จากผู้บริจาค)	
รายได้จากการรับรู้	xx
(กรณีมีเงื่อนไขในการใช้งานสินทรัพย์จากผู้บริจาค)	

๒.๓ การรับโอนสินทรัพย์

เดบิต สินทรัพย์ (ระบุประเภท) หรือ	xx
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน (ระบุประเภท)	xx
เครดิต รายได้จากการรับโอนสินทรัพย์ระหว่างหน่วยงาน	xx

๒.๔ การได้มาของสินทรัพย์จากสัญญาเช่าการเงิน

เดบิต สินทรัพย์ (ระบุประเภท) - ภายได้สัญญาเช่าการเงิน	xx
เครดิต เจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน - ระยะสั้น	xx
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน - ระยะยาว	xx

๒.๕ การบันทึกตัดจำหน่ายสินทรัพย์ เมื่อดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลัง
ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ แล้ว

เดบิต ค่าจำหน่าย (ระบุประเภท)	xx
ค่าเสื่อมราคาสะสม (ระบุประเภท) หรือ	xx
ค่าตัดจำหน่ายสะสม (ระบุประเภท)	xx
เครดิต สินทรัพย์ (ระบุประเภท)	xx
กรณีได้รับเงินจากการจำหน่ายสินทรัพย์ (ระบุประเภท)	
เดบิต เงินสดในมือ หรือ	xx
เงินฝากธนาคาร (ระบุประเภท)	xx
เครดิต รายรับจากการขายสินทรัพย์ (ระบุประเภท)	xx

๒.๖ การบันทึกค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์และค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ ที่เกิดขึ้น
ในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

(๑) กรณีสินทรัพย์ถาวรที่มีตัวตน บันทึกบัญชีดังนี้

เดบิต ค่าเสื่อมราคา (ระบุประเภท)	xx
เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสม (ระบุประเภท)	xx

(๒) กรณีสินทรัพย์ถาวรที่ไม่มีตัวตน บันทึกบัญชีดังนี้

เดบิต ค่าตัดจำหน่าย (ระบุประเภท)	xx
เครดิต ค่าตัดจำหน่ายสะสม (ระบุประเภท)	xx

อย่างไรก็ดี เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบันทึกบัญชีการยกยอดสินทรัพย์ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ และรายการสินทรัพย์ในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้ตรวจสอบข้อมูลทางบัญชีของรายการสินทรัพย์จะต้องเท่ากับแบบรายงานแสดงมูลค่ารวมของสินทรัพย์ และค่าเสื่อมราคาสะสมตามประเภทสินทรัพย์ (แบบ อปท. - สท. ๑) ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ เพื่อนำข้อมูลสินทรัพย์ไปแสดงรายการสินทรัพย์เป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนในงบแสดงฐานะการเงินในรายงานการเงินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

บทที่ ๔

แนวทางการเตรียมข้อมูลวัสดุคงเหลือ

การบัญชีวัสดุคงเหลือ

หลักการและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๔ ได้กำหนดนโยบายการบัญชี “วัสดุคงเหลือ” หมายถึง สินทรัพย์ที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามปกติ โดยทั่วไปมีมูลค่าไม่สูงและไม่มีความเสี่ยงจนถาวร ได้แก่ วัสดุสำนักงาน หน่วยงานจะรับรู้วัสดุคงเหลือในราคาทุน โดยให้แสดงเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนในงบแสดงฐานะการเงิน

หลักการทางบัญชีวัสดุคงเหลือ

การวัดมูลค่าวัสดุคงเหลือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะเตรียมการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐให้รับรู้ในราคาทุน ซึ่งราคาทุนหมายถึง การบันทึกสินทรัพย์ด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่จ่ายไป หรือบันทึกด้วยมูลค่ายุติธรรมของสิ่งที้นำไปแลกเปลี่ยนสินทรัพย์มา ณ เวลาที่ได้มาซึ่งสินทรัพย์นั้น และการบันทึกหนี้สินด้วยจำนวนเงินที่ได้รับจากการก่อภาระผูกพันหรือบันทึกด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่คาดว่าจะต้องจ่ายเพื่อชำระหนี้สินที่เกิดจากการดำเนินงานตามปกติของหน่วยงาน

การคำนวณราคาวัสดุคงเหลือ

องค์ประกอบที่สำคัญของข้อมูลที่ใช้ประกอบการคำนวณราคาวัสดุคงเหลือจะต้องมีข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญเพื่อใช้ประโยชน์ในการคำนวณราคา ได้แก่ จำนวนวัสดุคงเหลือแต่ละประเภท (ปริมาณวัสดุ) และราคาทุนที่ซื้อหรือได้มาของวัสดุ ให้คำนวณด้วยวิธีเข้าก่อนออกก่อน (The first-in, first-out (FIFO)) หรือวิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (The weighted average cost) โดยต้องใช้วิธีการคำนวณมูลค่าด้วยวิธีเดียวกันกับวัสดุคงเหลือทุกชนิดที่มีลักษณะและการใช้คล้ายคลึงกัน ดังนี้

๑. วิธีเข้าก่อนออกก่อน (The first-in, first-out (FIFO))

เป็นวิธีการที่แสดงรายการวัสดุที่ซื้อหรือได้มาเพื่อใช้ในการดำเนินงานตามปกติเป็นผลให้วัสดุคงเหลือรายการที่เหลืออยู่ ณ วันสิ้นปีงบประมาณ เป็นวัสดุที่ซื้อหรือได้มาในครั้งล่าสุด

ตัวอย่างการคำนวณวัสดุคงเหลือ ด้วยวิธีเข้าก่อนออกก่อน

วัสดุที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดหาไว้ใช้ในการดำเนินงานในแต่ละครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ กระดาษ จำนวน ๓๐ รีม ต้นทุนริมละ ๑๑๐ บาท

ครั้งที่ ๒ กระดาษ จำนวน ๒๐ รีม ต้นทุนริมละ ๑๒๐ บาท

ครั้งที่ ๓ กระดาษ จำนวน ๑๐ รีม ต้นทุนริมละ ๑๐๕ บาท

ปรากฏว่าสิ้นปีงบประมาณ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจนับวัสดุคงเหลือ พบว่ามีกระดาษคงเหลือทั้งสิ้น จำนวน ๑๓ รีม

การคำนวณต้นทุนวัสดุคงเหลือด้วยวิธีเข้าก่อนออกก่อน

กระดาษคงเหลือทั้งสิ้น จำนวน ๑๓ รีม ประกอบด้วย

ครั้งที่ ๓ กระดาษ จำนวน ๑๐ รีม ต้นทุนรีมละ ๑๐๕ บาท

ครั้งที่ ๒ กระดาษ จำนวน ๓ รีม ต้นทุนรีมละ ๑๒๐ บาท

$$\begin{aligned}\text{ดังนั้น ต้นทุนวัสดุคงเหลือ (กระดาษ)} &= \text{ปริมาณ} \times \text{ราคาทุน} \\ &= (๑๐ \times ๑๐๕) + (๓ \times ๑๒๐) \\ &= ๑,๔๑๐ \text{ บาท}\end{aligned}$$

๒. วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (The weighted average cost)

เป็นวิธีการที่แสดงรายการวัสดุแต่ละรายการกำหนดจากการถัวเฉลี่ยต้นทุนของวัสดุที่เหมือนกัน ณ วันต้นปีงบประมาณกับต้นทุนของวัสดุที่เหมือนกันที่ซื้อมาหรือได้มาในระหว่างปีงบประมาณ ซึ่งวิธีนี้อาจคำนวณเป็นระยะ ๆ หรือคำนวณทุกครั้งที่ได้รับวัสดุ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ตัวอย่างการคำนวณต้นทุนวัสดุคงเหลือ ด้วยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

วัสดุที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดหาไว้ใช้ในการดำเนินงานในแต่ละครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ กระดาษ จำนวน ๓๐ รีม ต้นทุนรีมละ ๑๑๐ บาท

ครั้งที่ ๒ กระดาษ จำนวน ๒๐ รีม ต้นทุนรีมละ ๑๒๐ บาท

ครั้งที่ ๓ กระดาษ จำนวน ๑๐ รีม ต้นทุนรีมละ ๑๐๕ บาท

ปรากฏว่าสิ้นปีงบประมาณ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจนับวัสดุคงเหลือ พบว่ามีกระดาษคงเหลือทั้งสิ้น จำนวน ๑๓ รีม

การคำนวณต้นทุนวัสดุคงเหลือด้วยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

$$\text{คำนวณหาราคาทุนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก} = \frac{\text{ราคาแต่ละครั้งรวมกัน}}{\text{จำนวนครั้ง}}$$

$$= \frac{๑๑๐ + ๑๒๐ + ๑๐๕}{๓}$$

$$= ๑๑๑.๖๗ \text{ บาท ต่อรีม}$$

$$\begin{aligned}\text{ดังนั้น ต้นทุนวัสดุคงเหลือ (กระดาษ)} &= \text{ปริมาณ} \times \text{ราคาทุน} \\ &= (๑๓ \times ๑๑๑.๖๗) \\ &= ๑,๔๕๑.๗๑ \text{ บาท}\end{aligned}$$

การรายงานวัสดุคงเหลือ

ให้แสดงรายการข้อมูลของวัสดุคงเหลือในแต่ละชนิด เช่น ปากกา แฟ้ม ดินสอ เป็นต้น ราคาต่อหน่วย (ราคาทุนที่ซื้อหรือได้มาของวัสดุ) ปริมาณ (จำนวน) และรวมจำนวนเงินของวัสดุคงเหลือแต่ละชนิด เพื่อแสดงมูลค่าวัสดุคงเหลือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรายงานวัสดุคงเหลือ (แบบ อปท. - วส.) เสนอผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ และนำจำนวนเงินรวมตามแบบรายงานวัสดุคงเหลือ (แบบ อปท. - วส.) แสดงรายการวัสดุคงเหลือเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนในงบแสดงฐานะการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แบบรายงานวัสดุคงเหลือ

รายงานวัสดุคงเหลือ (แบบ อปท. - วส.) เป็นรายงานที่แสดงข้อมูลวัสดุคงเหลือ โดยเก็บข้อมูลจากการสำรวจวัสดุคงเหลือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย รายการวัสดุคงเหลือ ราคาต่อหน่วย ปริมาณ และจำนวนเงิน ดังนี้

แบบ อปท. - วส.

รายงานวัสดุคงเหลือ
ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕xx

ชื่อหน่วยงาน(ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น).....
อำเภอ จังหวัด รหัสไปรษณีย์
ชื่อเจ้าหน้าที่ประสานงาน ตำแหน่ง
โทรศัพท์ โทรสาร

ลำดับ	รายการ	ปริมาณ	หน่วยนับ	ราคาต่อหน่วย (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)	หมายเหตุ
	รวมทั้งสิ้น					

ลงชื่อ.....ผู้จัดทำ
(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....

ลงชื่อ.....
(.....)

ตำแหน่ง.....ผู้อำนวยการกองคลัง.....

วันที่.....

ลงชื่อ.....
(.....)

ตำแหน่ง..ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น..

วันที่.....

ลงชื่อ.....
(.....)

ตำแหน่ง..ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น..

วันที่.....

แนวทางการจัดทำรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ
สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วิธีการกรอกข้อมูลในแบบรายงานวัสดุคงเหลือ (แบบ อปท. - วส.)

การกรอกข้อมูลในรายงานวัสดุคงเหลือ (แบบ อปท. - วส.) มีรายละเอียด ดังนี้

๑. ชื่อหน่วยงาน	: ระบุชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒. อำเภอ	: ระบุอำเภอที่หน่วยงานตั้งอยู่
๓. จังหวัด	: ระบุจังหวัดที่หน่วยงานตั้งอยู่
๔. รหัสไปรษณีย์	: ระบุรหัสไปรษณีย์ ๕ หลัก ที่หน่วยงานตั้งอยู่
๕. ชื่อเจ้าหน้าที่ประสานงาน	: ระบุชื่อ นามสกุลของเจ้าหน้าที่ประสานงาน
๖. ตำแหน่ง	: ระบุตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ประสานงาน
๗. โทรศัพท์	: ระบุหมายเลขโทรศัพท์ของเจ้าหน้าที่ประสานงาน
๘. โทรสาร	: ระบุหมายเลขโทรสารของเจ้าหน้าที่ประสานงาน
๙. ลำดับ	: ระบุลำดับของรายการ
๑๐. รายการ	: ระบุรายละเอียดของวัสดุคงเหลือ
๑๑. ปริมาณ	: ระบุปริมาณของวัสดุคงเหลือ
๑๒. หน่วยนับ	: ระบุหน่วยนับของวัสดุคงเหลือ
๑๓. ราคาต่อหน่วย (บาท)	: ระบุราคาทุนที่ซื้อมาหรือได้มาของวัสดุต่อหน่วย
๑๔. จำนวนเงิน (บาท)	: ระบุจำนวนเงินของวัสดุคงเหลือแต่ละรายการ
(ซึ่งเท่ากับราคาต่อหน่วย x ปริมาณ)
๑๕. หมายเหตุ	: ระบุข้อความเพิ่มเติม (ถ้ามี)
๑๖. รวมทั้งสิ้น	: ระบุจำนวนเงินรวมของวัสดุคงเหลือทุกรายการ

การบันทึกบัญชี

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบันทึกบัญชีรับรู้วัสดุคงเหลือ เพื่อปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ดังนี้

๑. วัสดุคงเหลือ ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๑.๑ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบันทึกการยกยอดวัสดุคงเหลือ ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ โดยนำข้อมูลวัสดุคงเหลือจากรายงานผลการตรวจสอบพัสดุประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยบันทึกบัญชี ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ ดังนี้

เดบิต วัสดุคงคลัง

XX

เครดิต ทุน

XX

๑.๒ กรณีระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับรู้รายการวัสดุที่จัดซื้อ/จัดหาเป็นค่าใช้จ่าย ให้ปรับปรุงรายการวัสดุคงเหลือ ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายและล้างวัสดุคงเหลือ (กรณีรับรู้เป็นรายการวัสดุที่จัดซื้อ/จัดหาเป็นสินทรัพย์ ไม่ต้องปรับปรุงรายการนี้) โดยบันทึกบัญชี ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ ดังนี้

เดบิต ค่าวัสดุ

XX

เครดิต วัสดุคงคลัง

XX

๒. วัสดุคงเหลือ ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจนับวัสดุคงเหลือ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ และปรับปรุงรายการวัสดุคงเหลือเพื่อรับรู้ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงในปีงบประมาณ แบ่งออกเป็น ๒ กรณี ดังนี้

๒.๑ กรณีรับรู้รายการวัสดุที่จัดซื้อ/จัดหาเป็นค่าใช้จ่าย

ให้ปรับปรุงรับรู้วัสดุคงเหลือตามที่ตรวจนับ และปรับลดค่าใช้จ่ายที่ยังไม่เกิดขึ้น โดยบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต วัสดุคงคลัง

XX

เครดิต ค่าวัสดุ

XX

๒.๒ กรณีรับรู้รายการวัสดุที่จัดซื้อ/จัดหาเป็นสินทรัพย์

ให้ปรับปรุงลดยอดวัสดุที่ใช้ไป และรับรู้ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงในปีงบประมาณ โดยบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต ค่าวัสดุ

XX

เครดิต วัสดุคงคลัง

XX

๓. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบยอดคงเหลือทางบัญชีของวัสดุคงเหลือ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ โดยจะต้องมียอดคงเหลือเท่ากับรายงานวัสดุคงเหลือ (แบบ อพท. - วส.) เพื่อนำข้อมูลวัสดุคงเหลือไปแสดงเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนในงบแสดงฐานะการเงินในรายงานการเงินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

บทที่ ๕

แนวทางการเตรียมข้อมูลสินค้าคงเหลือ

การบัญชีสินค้าคงเหลือ

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๑๒ เรื่อง สินค้าคงเหลือ ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๑ ได้กำหนดคำนิยาม สินค้าคงเหลือ หมายถึง สินทรัพย์ซึ่งมีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้

๑. อยู่ในรูปของวัตถุดิบ หรือวัสดุที่มีไว้เพื่อใช้ในกระบวนการผลิตสินค้า
๒. อยู่ในรูปของวัตถุดิบ หรือวัสดุที่มีไว้เพื่อนำไปใช้หรือแจกจ่ายในการให้บริการ
๓. ถือไว้เพื่อขายหรือแจกจ่ายตามลักษณะการดำเนินงานตามปกติของหน่วยงาน
๔. อยู่ในระหว่างกระบวนการผลิตเพื่อให้เป็นสินค้าสำเร็จรูปเพื่อขายหรือการแจกจ่าย

โดยสินค้าคงเหลือรวมถึงสินค้าที่ซื้อมาและถือไว้เพื่อขายต่อ (เช่น สินค้าที่หน่วยงานซื้อและถือไว้เพื่อขายต่อ หรือที่ดินและอสังหาริมทรัพย์อื่นที่ถือไว้เพื่อขาย) สินค้าสำเร็จรูปที่ผลิตหรือสินค้าระหว่างผลิตของหน่วยงาน วัตถุดิบหรือวัสดุที่ถือไว้เพื่อรอที่จะใช้ในกระบวนการผลิต และสินค้าที่ซื้อหรือผลิตโดยหน่วยงาน ซึ่งมีไว้เพื่อการแจกจ่ายให้กับผู้อื่นโดยไม่มีค่าตอบแทนหรือมีค่าตอบแทนเพียงเล็กน้อย

สินค้าคงเหลือถือเป็นสินทรัพย์ประเภทสินทรัพย์หมุนเวียนที่หน่วยงานมีไว้เพื่อขาย จำหน่าย จ่าย แจก ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างกัน ซึ่งอยู่ในรูปแบบของ วัตถุดิบ สินค้าระหว่างผลิต และสินค้าสำเร็จรูป เช่น หนังสือหรือตำราที่หน่วยงานผลิตอยู่ในสภาพพร้อมจำหน่าย ถุงยังชีพ หน้ากากอนามัย น้ำยาฆ่าเชื้อโรค ยารักษาโรคที่หน่วยงานได้รับหรือซื้อไว้สำหรับแจกจ่าย ประชาชน ฯลฯ

หลักการทางบัญชีสินค้าคงเหลือ

๑. การวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ

ให้รับรู้ในราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า ซึ่งมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ ให้แสดงราคาโดยประมาณที่คาดว่าจะขายได้ตามลักษณะการดำเนินงานตามปกติ หักด้วยประมาณการต้นทุนในการผลิตสินค้านั้นให้เสร็จและต้นทุนที่จำเป็นต้องจ่ายไปในการขายสินค้า การแลกเปลี่ยนหรือการแจกจ่าย ยกเว้นสินค้าตามลักษณะดังนี้

๑.๑ สินค้าคงเหลือได้มาจากรายการที่ไม่มีการแลกเปลี่ยน (เช่น การรับบริจาคข้าวสาร น้ำดื่ม อาหารกระป๋อง เป็นต้น) ให้รับรู้ในราคาทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินค้า ณ วันที่ได้รับสินค้านั้น ซึ่งมูลค่ายุติธรรมให้แสดงจำนวนเงินที่มีการตกลงแลกเปลี่ยนสินทรัพย์หรือชำระหนี้สินระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขายที่มีความรอบรู้และเต็มใจในการแลกเปลี่ยน และสามารถต่อรองราคากันได้อย่างเป็นอิสระ ในลักษณะของผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน

๑.๒ สินค้าคงเหลือที่ถือไว้เพื่อการแจกจ่ายที่ไม่มีค่าตอบแทนหรือมีค่าตอบแทนเพียงเล็กน้อยหรือสินค้าคงเหลือที่ถือไว้เพื่อการใช้ไปในกระบวนการผลิตสินค้าคงเหลือเพื่อการแจกจ่ายที่ไม่มีค่าตอบแทนหรือมีค่าตอบแทนเพียงเล็กน้อย (เช่น การซื้อผ้าห่มเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย การซื้อหน้ากากอนามัยไว้แจกจ่ายประชาชน เป็นต้น) ให้รับรู้ในราคาทุนหรือราคาทุนเปลี่ยนแปลงปัจจุบันแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า โดยราคาทุนเปลี่ยนแปลงปัจจุบัน ถือเป็นต้นทุนหรือราคาปัจจุบันที่หน่วยงานคาดว่าจะต้องจ่ายเพื่อจัดหาใหม่โดยของที่จัดหานั้น จะมีสภาพเหมือนของเดิมที่มีอยู่

๒. ต้นทุนของสินค้าคงเหลือ ประกอบด้วย ต้นทุนในการซื้อ ต้นทุนแปลงสภาพ และต้นทุนอื่น ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อให้สินค้าคงเหลือนั้นอยู่ในสถานที่และอยู่ในสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ดังนี้

๒.๑ ต้นทุนในการซื้อ ประกอบด้วย ราคาซื้อ อากาศขาเข้า และภาษีอื่น ๆ (สุทธิจากจำนวนที่หน่วยงานจะได้รับคืนในภายหลังจากหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดเก็บภาษี) รวมทั้งค่าขนส่ง ค่าขนถ่าย และต้นทุนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้มาซึ่งสินค้าสำเร็จรูป วัตถุดิบ และวัสดุการผลิตโดยให้นำส่วนลดการค้า เงินที่ได้รับคืน และรายการอื่น ๆ ที่คล้ายคลึงกันมาหักออกด้วย

๒.๒ ต้นทุนแปลงสภาพ ประกอบด้วย ต้นทุนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับจำนวนหน่วยสินค้าที่ผลิต เช่น ค่าแรงงานทางตรง รวมถึงค่าใช้จ่ายการผลิตทั้งส่วนที่คงที่ที่ปันส่วนอย่างเป็นระบบ และค่าใช้จ่ายการผลิตผันแปรซึ่งเกิดขึ้นเพื่อแปลงสภาพวัตถุดิบให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป

ค่าใช้จ่ายการผลิตคงที่ คือ ต้นทุนการผลิตทางอ้อมที่เกิดขึ้นในการผลิตโดยไม่สัมพันธ์กับปริมาณการผลิต (เช่น ค่าเสื่อมราคา และค่าบำรุงรักษาอาคารโรงงานและอุปกรณ์โรงงาน) และต้นทุนเกี่ยวกับฝ่ายจัดการโรงงานและการบริหารโรงงาน

ค่าใช้จ่ายการผลิตผันแปร คือ ต้นทุนการผลิตทางอ้อมที่ผันแปรโดยตรงหรือค่อนข้างจะผันแปรโดยตรงกับปริมาณการผลิต เช่น วัตถุดิบทางอ้อม และค่าแรงงานทางอ้อม

๒.๓ ต้นทุนอื่น ที่จะนำไปรวมในต้นทุนสินค้าคงเหลือได้ หากเป็นต้นทุนที่เกิดขึ้นเพื่อทำให้สินค้าคงเหลืออยู่ในสถานที่และสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เช่น อาจเป็นการเหมาะสมที่จะนำค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เกิดขึ้นจากการผลิตหรือต้นทุนในการออกแบบผลิตภัณฑ์สำหรับลูกค้ารายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะไปรวมเป็นต้นทุนของสินค้าคงเหลือนั้น

การคำนวณราคาสินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือสามารถเลือกใช้วิธีการคำนวณต้นทุนสินค้าคงเหลือด้วยวิธีเดียวกันสำหรับสินค้าคงเหลือทุกชนิดที่มีลักษณะและการใช้คล้ายคลึงกัน สำหรับสินค้าคงเหลือที่มีลักษณะและการใช้ต่างกันอาจใช้วิธีการคำนวณต้นทุนที่ต่างกันไปได้หากเหมาะสม ดังนี้

๑. วิธีเข้าก่อนออกก่อน (The first - in, first - out (FIFO))

เป็นวิธีการที่แสดงรายการสินค้าที่ซื้อหรือผลิตขึ้นก่อนและตั้งใจจะขายออกไปก่อน จึงเป็นผลให้สินค้าคงเหลือรายการที่เหลืออยู่ ณ วันสิ้นปีงบประมาณเป็นสินค้าที่ซื้อหรือผลิตขึ้นในครั้งล่าสุด

ตัวอย่างการคำนวณต้นทุนสินค้าคงเหลือ ด้วยวิธีเข้าก่อนออกก่อน

สินค้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีไว้ขายมีต้นทุนในการผลิตแต่ละครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ สินค้า จำนวน ๕๐ ชิ้น ต้นทุนชิ้นละ ๑๐ บาท

ครั้งที่ ๒ สินค้า จำนวน ๒๐ ชิ้น ต้นทุนชิ้นละ ๕ บาท

ครั้งที่ ๓ สินค้า จำนวน ๑๐ ชิ้น ต้นทุนชิ้นละ ๑๕ บาท

ปรากฏว่าสิ้นปีงบประมาณ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจนับสินค้าคงเหลือ มีจำนวน ๑๕ ชิ้น

การคำนวณต้นทุนสินค้าคงเหลือด้วยวิธีเข้าก่อนออกก่อน

สินค้าคงเหลือ จำนวน ๑๕ ชิ้น ประกอบด้วย

ครั้งที่ ๓ สินค้า จำนวน ๑๐ ชิ้น ต้นทุนชิ้นละ ๑๕ บาท

ครั้งที่ ๒ สินค้า จำนวน ๕ ชิ้น ต้นทุนชิ้นละ ๕ บาท

$$\begin{aligned}\text{ดังนั้น ต้นทุนสินค้าคงเหลือ} &= \text{ปริมาณ} \times \text{ราคาทุน} \\ &= (๑๐ \times ๑๕) + (๕ \times ๕) \\ &= ๑๗๕ \text{ บาท}\end{aligned}$$

๒. วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (The weighted average cost)

เป็นวิธีการที่แสดงรายการสินค้าคงเหลือแต่ละรายการกำหนดจากการถัวเฉลี่ยต้นทุนของสินค้าที่เหมือนกัน ณ วันต้นปีงบประมาณกับต้นทุนของสินค้าที่เหมือนกันที่ซื้อหรือผลิตขึ้นในระหว่างปีงบประมาณ ซึ่งวิธีนี้อาจคำนวณเป็นระยะ ๆ หรือคำนวณทุกครั้งที่ได้รับสินค้า ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตัวอย่างการคำนวณต้นทุนสินค้าคงเหลือ ด้วยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

สินค้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีไว้ขายมีต้นทุนในการซื้อแต่ละครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ สินค้า จำนวน ๕๐ ชิ้น ต้นทุนชิ้นละ ๑๐ บาท

ครั้งที่ ๒ สินค้า จำนวน ๒๐ ชิ้น ต้นทุนชิ้นละ ๕ บาท

ครั้งที่ ๓ สินค้า จำนวน ๑๐ ชิ้น ต้นทุนชิ้นละ ๑๕ บาท

ปรากฏว่าสิ้นปีงบประมาณ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจนับสินค้าคงเหลือ มีจำนวน ๑๕ ชิ้น

การคำนวณต้นทุนสินค้าคงเหลือด้วยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

$$\begin{aligned}\text{คำนวณหาราคาทุนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก} &= \frac{\text{ราคาแต่ละครั้งรวมกัน}}{\text{จำนวนครั้ง}} \\ &= \frac{๑๐ + ๕ + ๑๕}{๓}\end{aligned}$$

$$= ๑๐ \text{ บาทต่อชิ้น}$$

$$\text{ดังนั้น ต้นทุนสินค้าคงเหลือ} = \text{ปริมาณ} \times \text{ราคาทุน}$$

$$= (๑๕ \times ๑๐)$$

$$= ๑๕๐ \text{ บาท}$$

